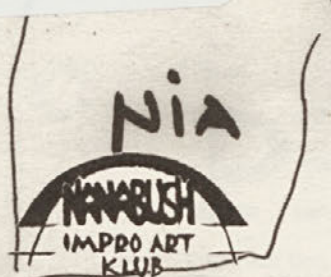

ISČI SE!

WANTED

TRAŽI SE!

&

BRCA

BRca

VABIMO K SODELOVANJU VSE

15.

ISSN 1581-5001

~KI BI SE RADI DOBRO ZABAVALI, POLEG TEGA PA BI SE
 SE ŽAL NOVEGA NAUČILI (na področju kulture, umetnosti,
 ekologije, družbe, managementa, športa, znanosti, popotovanja, itd...
 ... in ne govorite, da se nič (o) ne dogaja aaaa!!

~ki bi se s svojimi dejavnostmi radi predstavili drugim ali
 organizirali kakšen projekt ... in ne govorite, da je slaven!!
 težko postati

ki bi radi prišli posebej v našo družbo tako, vmes
 skočili na internet, si skuhali kavico, pogledali
 kakšen filmček, tehnološko (DA NE BOSTE REKLI, DA
 NIMATE KEŠA ZA VEJ) - ker go ne potrebujete

- Vse ki bi radi spoznali neke v naši ustrajalni
 luči, ter dodali kosček v mozaik društvenega
 dela.

- KI BI RADI SPOZNALI SE OSTALE LJUDI, Z ISEH PODROČIJ - JA, IMA SVEGA
 ... da boste lahko rekli, da "HATE VEZE!" FOHA

IZSTOPITE ŽE IZ ČREDE

k a z a l o

bilo kuda, udba svuda	...4
with jesenice taste	...5
športno društvo plavž se predstavi	...6
k'r nekej	...7
pogovor z marto gregorčič	...8
izjavljam, sovražim sadama...	...10
nazaj v babilon	...10
brca brca	...12
mad max na jesenicah	...14
zdrava hrana = draga hrana	...15
ločeno zbiranje odpadkov do konca leta?	...16
brca apoteka	...16
dilema, ki to ni	...17
moto klub viharniki	...18
dan mladih 31. maj	...18
delavnice: "pusti svojo sled"	...19
avtoceste, železniški prehod in ostale prometne zadeve	...20
zakaj narcisne jesenice	...21
krona	...22
zakaj imam rada osebne probleme	...22

u v o d n i k

Helou!

Pa je tu poletje, katerega smo nekateri že dolgo čakali. Tople temperature, ko gre človek zvečer na sprehod, mu vetrc prinaša prijetno dišeče vonjave, vse cveti in ljudje smo - kar tako, brez posebej konkretnega razloga - dobre volje. Lepo.

V tokratni Brca vas, kot vedno, vabimo k sodelovanju in branju.

Na naš BRCA RAZPIS so se nekateri že prijaviili, koliko točk so zbrali in kakšne možnosti imajo za nagradni znesek 300.000 SIT, pa niti ne vemo, niti ne povemo. Bo treba strpno počakati do decembra.

Sicer tokrat pišemo o Udbi, nestrategem razmišljanju naših funkcionarjev, narcisah, Dnevu mladih na Jesenicah, kar nekaj člankov se navezuje na refleksije iz Iraške vojne in na vse bolj aktualna področja ekologije, v vsebini pa je mogoče najti še mnogo več. Seveda je na sredini tudi naš BrcaBrca plakat, pri čemer na tem mestu posebej opozarjam, da Bubijev v naših vsebinah ne bo več ... Za razvedrilo tudi tokrat nagradna križanka, sicer pa delamo na tem, da se bo humoristični del Brce nekoliko r e-ti privoščili še potovanje. So pa tudi primeri, ko zaradi odraščanja in prevzemanja odgovornosti ne morejo "vsega kar pustiti". Vse te primere razumem. Še posebej za slednjega se zdi, da bi takih mladih moralo biti več. Vendarle pa velja še nekaj - mladost je le ena, starost pa tudi. To pomeni, da bodi mlad, potuj, raziskuj, uživaj, saj za to ne potrebuješ gala restavracij in hotelov s petimi zvezdicami. Bodi mlad, dokler si lahko in vedi, da ta pojem ni vezan na število tvojih let. In vzemi si čas za uživanje. Bolj ko se namreč obnašaš kot star, starejši zares postajaš in bolj ti "zmanjkuje" časa. V resnici si ga le ne znaš vzeti. In to je potem izgovor za vse - varianta: nimam časa, oh, kako se imate mladi lepo, ko lahko kar greste ... Res je, da ni lepo za seboj pustiti obveznosti in nepreskrbljene ali pomoči potrebne družine ali bližnje. Enako pa ni lepo biti zagrenjen, še posebej v času množičnih dopustov, ker pač v celem letu ali celo dlje "ne uspeš najti" časa za svoj užitek ... Odločiti se je treba!

Tudi mi smo se odločili. Ker je poletje čas za počitek, bo to počela tudi Brca. Tako se z našim časopisom oglasimo zopet oktobra 2003. Pa lepe počitnice želim.

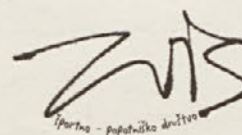

izdajatelj: Društvo mladih Jesenice

brcafon: 031 568 308
e-pošta: brcabrca@email.si;
priprava za tisk: Atelje T
tisk: Medium, Zabreznica

brcamo:

urednica: Romana Smagin, članki: Mirsad, Blaž, Aleš, Gaber, Faila, Marta,
Erik, Špela, Maruša, Boris, Jagoda, Pero, Romana, Jerneja, Neja; pesem:
Špela; fotografije: Maja, Marta, Pero, Ksenija, Bojana, Jagoda
plakat: Jagoda; grafika: Jure; oblikovanje: [logo]
tehnični: Boris, distribucija: Dbk, junij, 2003.

3
brca

bilo kuda, udba svuda

Afera udba.net je eden zadnjih nazornejših primerov, kako in v katero smer delujejo retrogardne, v preteklost in njeno sivino zagledane domače politične elite. Dušan Lajovic, med drugo svetovno vojno pripadnik reakcionarne in kolaboracionistične plave garde, avstralski poslovnež in častni konzul naše države, pa tudi denacionalizacijski upravičenec in večinski lastnik časopisa Demokracija (ki velja za medij Janševe SDS), je na nekem singapurskem strežniku objavil in na internet postavil CAE (Centralno aktivno evidenco), zbirno evidenco nekdanjega sekretariata za notranje zadeve.

Gospod Lajovic - kot se je izkazalo v procesu razkrievanja ozadja - piše knjigo o Udbi, notranje varnostni službi socialističnega režima, organizaciji, ki se jo je upravičeno ali pa tudi ne - dolga leta bal in za katero

meni, da še vedno vleče niti ter skrbi za preživetje t.i. sil kontinuitete. Objava CAE, spiska v kazenskih postopkih kaznovanih prebivalcev Socialistične republike Slovenije, nadzorovanih oseb in sodelavcev Službe državne varnosti,

je zagotovo koristila promociji (raziskovalnega) dela gospoda Lajovica o 'naravi' družbene kontrole prejšnjega režima. Kakšne druge koristi od objave, ki nosi v birokratski latovščini zabeležene podatke skoraj milijona ljudi, pa le težka najdemo.

Že na prvo žogo lahko ugotovimo, da je gospodu Lajovicu in njegovi evidenci še najbolj koristila prepoved dostopa do teh podatkov, ki jo je na vrat na nos zaukazal tukajšnji 'varuh' osebnih podatkov. Če do te nerazumne, neutemeljene in neodgovorne prepovedi ne bi prišlo, potem bi se Lajovičev 'človekoljubni' projekt nepovratno izgubil v zakotjih svetovnega spleta. Tako pa s(m)o za internetno stran udba.net in njeno vsebino slišali in se začeli zanimati šele po prepovedi: eni zaradi resničnega zanimanja o njeni vsebini, drugi bolj zahec, zaradi dokazovanja znanja in nemoči nacionalne države ter njenih struktur v dobi internetne družbe.

Skratka, dogajanje v medijih in na sivem trgu je še enkrat dokazalo, da so prepovedani sadeži najslajši.

Poleg (samo)promocije gospoda Lajovica je afera udba.net koristila zlasti preusmerjanju politične pozornosti in vnovični manipulaciji javnega mnenja. Nenazadnje, kakšne koristi imamo, če zvemo, da je bil ta-in-ta kaznovan po tem-in-tem členu kazenske zakonodaje, ali če že dolgo pokojno osebo XY najdemo med sodelavci režimskih agencij? Bomo zvedeli kaj novega, če med informatorji Službe državne varnosti ali pa med nadzorovanimi osebami vidimo predsednika države, parlamenta ali katerega iz vrst domače 'bogaboječe' opozicije? Vse to smo slutili že prej, če ne že kar vedeli. Kar se naše, v bodočnost zagledane generacije tiče, si lahko s CAE obrišemo r.. Pa naj je (ne)častnega konzula gonila perfidna sla po maščevanju, globoko utemeljena želja po razkritju 'zločinskosti' preteklega režima, promocija ali pa samo (sicer prepotrebno) politično razčiščevanje.

Zaradi zavezanosti ekskluzivnosti, površinskega napihovanja ter posledičnega zanemarjanja povezav in ozadij smo soočeni s še eno predvsem medijsko inkarnacijo 'vsemogočne in vseprisotne' Udbe nekako kar pozabili na pomembnejše teme: koliko in kako nas bodo stale t.i evroatlantske povezave, ni se govorilo o socialno-ekonomskem razsulu ter pospešenem razslojevanju, za nekaj časa je bilo opuščeno obravnavanje vsesplošne koruptivnosti in zlaganosti oblastno-gospodarskih struktur. Namesto da bi zrl v prihodnost, so nas usmerjali v preteklost, namesto, da bi se spraševali kam in kako naprej, so nas silili, da brskamo po zakopanih ter v mnogočem irelevantnih vidikih preteklega časa.

A tudi 'afera udba.net' nam je prinesla nekaj pozitivnega: še enkrat je pokazala, kdo in kako nam vlada ter kako etični in odgovorni so pri tem. Mogoče bo celo koga spodbudila, da objavi kako aktualnejšo evidenco, ali pa prispevala k (vse bolj nujni) družbeni in družabni aktivaciji prebivalcev tega koščka planeta.

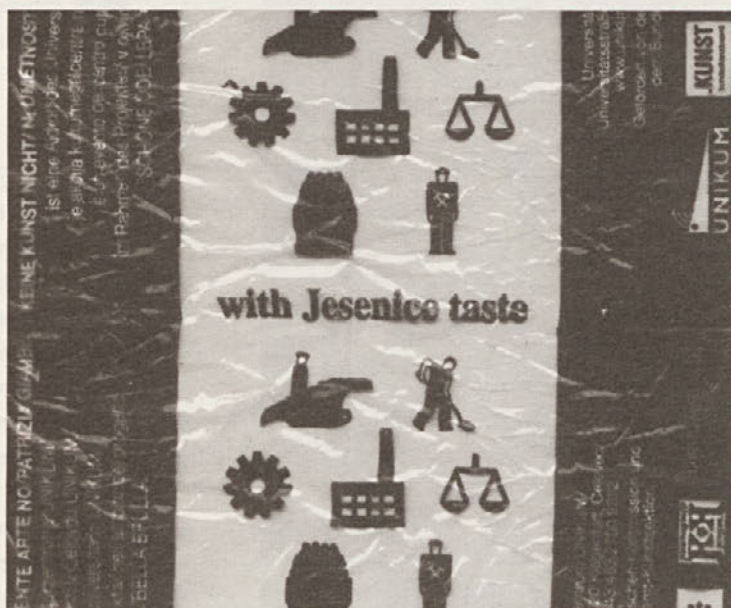
Za časopis BRCa Mirsad BEGIĆ

Čim bolj bodi moj in kimaj tako, kot so kimali včasih. Ko pa kimaš drugače, ne dobiš honorarnega dela, s projekti se šopirijo drugi, pa še tvoje ideje bi imeli. In to zastonj.

V prejšnji Brci sem razmišljal o tem, da Branko Noč na funkcijo Podžupana Občine Jesenice ni bil izvoljen po predvidenem postopku in napovedal, da bo na naslednji seji Občinski svet to tudi ugotovil. No, Občinski svet tega še ni ugotovil, je pa Vera Pintar na majski seji seznanila Občinski svet z ugotovitvijo Statutarne komisije, ki ji predseduje, da postopek izvolitve Podžupana ni bil skladen z določbami Poslovnika o delu Občinskega sveta. Torej se igra za podžupanski stolček nadaljuje oziroma ponovno začenja.

S tem je največ pridobil Župan, ki bo tako imel novo priložnost, da bi prišel do dveh podžupanov, kot si je enkrat že zamislil. Občinski svet te županove odločitve ni podprl v celoti. Priložnost za izvolitev na položaj Podžupana (za družbene dejavnosti) bo verjetno spet dobil Tomaž Mencinger, s tem pa se večajo tudi možnosti, da se bo pospešilo delo na področju dela z mladimi, ki me še posebej zanima. Upam, da bo to prineslo tudi odgovore na nekatera vprašanja, s katerimi sem se srečal pri svojem delu v okviru Društva mladih Jesenice.

Pred koncem lanskega leta sem za Mladinski center Jesenice, v katerega sem bil vključen prek programa javnih del, pripravil šest projektov, ki

jih le-ta izvaja (jih je, ali pa jih še bo) v letošnjem letu: Poletna košarkarska liga, Poletna nogometna liga, Poslikava Jesenic, Koncert za maturante, Ustvarjalne delavnice ter Narcisne Jesenice. Morda sem bil naiven, ko sem pričakoval, da bom kot avtor lahko vsaj deloma sodeloval pri izvajanju teh projektov in morda zaslužil še kakšen tolar. K sodelovanju so, kot mentorje za vodenje teh projektov, povabili nekatere posameznike, sam pa mednje, kljub skoraj enoletnim izkušnjam pri postavljanju temeljev Mladinskega centra, nisem bil povabljen. Posebej naj povem, da k sodelovanju nisem bil povabljen niti kot avtor projektov.

Hkrati pa Oddelek za družbene dejavnosti Občine, ki pokriva delovanje Mladinskega centra in ki ga vodi Tea Višnar, vabi Društvo mladih Jesenice k sodelovanju za pripravo programa počitniških dejavnosti za mlade na Jesenicah. Nič posebnega, boste rekli. Nerodno pri tem je le to, da sem Predsednik tega Društva. Da sem tisti, ki ne more delati na lastnih projektih zato, da bi zaslužil kakšen tolar.

with jesenice taste

Društvo pa naj bomo tisto, kar bo dajalo ideje, medtem ko se bo šopiril tisti, ki si tega ne zasluži.

Hkrati opozarjam na neuravnovešen sistem financiranja kul-

ture: slabe strukturne rešitve zapostavljajo alternativna društva in organizacije (kar sta na primer Društvo mladih Jesenice ali Klub NANABUSH). K temu dodajmo še kulturo odnosov med ljudmi in kaj hitro lahko ugotovimo, kakšen je splošni kulturni vzorec na Jesenicah: čim

bolj bodi moj in kimaj tako, kot so kimali včasih. Ko pa kimaš drugače, ne dobiš honorarnega dela, s projekti se šopirijo drugi, pa še tvoje ideje bi imeli. In to zastonj. Ah, dajte no, ne prodajajte takšnih dolgočasnosti.

Naj se vrnem k Podžupanu za družbene dejavnosti. Ta bo v primeru izvolitve imel politično moč, da bi te stvari spravil v red in da bi odnosi, ki jih mora Občina vzpostaviti do nevladnih organizacij, temeljili na načelih poštenega in odkritega dialoga. (Točno o tem je bila opravljena raziskava in napisana diplomatska naloga z naslovom Vloga nevladnih organizacij v socialnem razvoju Občine Jesenice in prav bi bilo, če bo kdo prebral to delo, saj za to doslej očitno "ni bilo časa".) Zdajšen način delovanja, ki ga je izkazala Občina in ki je opisan, pa nikakor ni način dolgoročnega in kakovostnega sodelovanja. In na to je treba opozoriti.

Blaž Račič

športno društvo plavž se predstavi

Jesenice - mesto plavžov, mesto rdečega prahu, mesto hokeja, mesto dolgčasa. Fantje so sklenili, da bodo dolgčasu napravili konec in zgodilo se je - Športno društvo plavž.

Osnovna ideja je bila ustanoviti ekipo rekreativnih igralcev v In-line hokeju, ki bi nastopala v državnem prvenstvu in s tem poleg potenja in 'matranja paka' spoznavala ostale slovenske kraje, nove ljudi in se nenazadnje zabavala. In ker lahko ekipa nastopa le pod okriljem nekega društva, smo ustanovili lastno športno društvo. Sledilo je mučno obdobje papirnate vojne, dokler naposled ni bil sprejet statut Športnega društva plavž. Marca 2002 je bilo društvo končno registrirano na občini in lahko smo ustanovili svojo In-line sekcijo Street Warriors. Barva dresov: rdeča seveda. Mesto trenerja je prevzel izkušeni Bojan Magazin, ekipa je poleg popolnih amaterjev v svoje vrste privabila še nekaj pravih hokejistov iz mladinskih vrst in kot smetano na torti še dve čisto pravi hokejisti.

Fantje so tako uresničili svoj osnovni cilj in z ekipo nastopili v državnem prvenstvu. Da pa bi prebudili Jesenice in napravili konec dolgčasu, je bilo potrebno storiti še kaj več. Kot društvo se lahko lotimo tudi organizacije prireditev. V mesecu juliju 2002 smo tako izpeljali turnir v In-line hokeju, ki smo ga poimenovali Memorial Žiga Jana. Žiga je bil, če že ne prijatelj, pa vsaj dober znanec večine članov in tudi eden boljših igralcev In-line hokeja v Sloveniji. Turnir je bil celo mednaroden, saj je na njem nastopila ekipa iz Novega sada, v različnih ekipah pa se ga je udeležila večina trenutno najboljših jeseniških hokejistov na ledu, na čelu z Ivom Janom.

Poletje je čas, ko se povsod po Sloveniji kaj dogaja in znašli smo se na prireditvi v skokih v vodo z mosta v kraju Slap ob Idrijci na Primorskem. Najbolj korajžen med nami, Jernej Klinar - Gumi, je upal nastopiti na samem tekmovanju in s svojim eksibicionističnim nastopom požel ovacije vseh prisotnih, ostali pa smo se noro zabavali ves čas prireditve. Na Jesenicah na kopališču Ukova stoji edini preživeli desetmeterski stolp v Sloveniji in nove prijatelje, ki smo jih spoznali na Primorskem (tja pa so prišli z vseh koncev naše domovine) smo povabili, da tudi Jeseničanom pokažejo svoje vragolije. Zadnji dan avgusta 2002 je bila na jeseniškem kopališču po dolgem času spet 'šara'. Prireditve se je imenovala Pokal Jesenic v skokih v vodo. Skakalci z vseh

koncev, vključno z legendarnim Tržačanom Ponom Auberjem, pa so se zaobljubili, da ne bodo dopustili, da se podre zadnji tovrstni objekt pri nas, ter da ob letu osorej spet pridejo.

Dolge jesenske in zimske dni smo 'ulični bojevniški' preganjali z nastopanjem v Ligi jeseniških lokalov v pikadu, pri čemer nam je bila v pomoč Nataša z Max bara, seveda pa smo kot pravi lokal patrioti vso sezono bodrili jeseniške hokejiste. V zadnjih sezonah je bilo pogrešati pohode organiziranih skupin jeseniških navijačev na gostovanja. V minuli sezoni pa je naš predsednik Simon Dijak ob lastni inciativi našel skupni jezik s športnim direktorjem HK Acroni Jesenice Dragom Mlinarcem Djurom in združeni jeseniški navijači smo na najpomembnejših tekmah sezone znova z avtobusi osvajali Ljubljano, manjša skupina se je podala tudi na finalno tekmo MHL na Madžarsko. Letos nam še ni uspelo, drugo leto pa: 'žabarji' pazite se!!!

Vsak začetek je težak, tako tudi Športno društvo plavž v svojem krstnem letu delovanja ni delovalo brez pomanjkljivosti, smo pa mladi in se tovrstnih stvari šele učimo. Obljubljamo, da bomo letos naredili še korak več.

Vabili smo vas že na prireditve v skokih v vodo, ki je bila 14. junija na kopališču Ukova in je bila obogatena s spremljevalnim programom, ki je bil pestrejši kot lani.

Ob poslavljanju od šole in kot pozdrav poletju so najprej na svoj račun prišli najmlajši, v nadaljevanju ste poleg ob skokih lahko uživali še ob živi glasbi, modni reviji, dekleta pa, ki si upajo in imajo kaj pokazati, so nastopila v tekmovanju 'mokrih majic', torej fantje ...

V začetku julija ste vabljeni na 2. Memorial Žiga Jana v In-line hokeju. Poletje pa bomo tako kot lani zaključili s skoki v vodo v zadnjih dneh avgusta.

ŠD Plavž pri vseh svojih akcijah, poleg že naštetih, sodeluje še s: klubom Impro Art Nanabush, Društvom mladih Jesenice, Športnim društvom Jesenice in tudi z Brco. Vsem skupaj se zahvaljujemo za sodelovanje!

Bralke in bralci Brce, veseli bomo vseh vaših idej, graj in pripomb!

Pomagajte nam, da skupaj prebudimo Jesenice!!!

Lep 'bojevniški' pozdrav!

ŠD PLAVŽ
Aleš

K' r nekej

Ni me strah priznati, da imam 31 let in da sem polovico teh hodil v šolo. Učili so nas vse mogoče zadeve in na vsa naša vprašanja so nam bili pripravljeni na dolgo in široko odgovarjati. Danes so drugi časi. Zdi se, da so vse možne odgovore na vprašanja in vse trditve zamenjale tri besede. KAO, V BISTVU in ITAK! Nobenih dolgih odgovorov več, nobenih utemeljenih trditve. Povsem normalno je, če nekdo stopi v lokal in reče:

"Folk! Jutr' se bo KAO podražu bencin!"

Vse mi je jasno. Ni mi pomembno, ali se bo v resnici sploh podražil in če se bo, za koliko se bo. Važno je, da se bo KAO podražil. Poglejmo te tri cvetke malo pobližje in morda nam bo na koncu vsem skupaj malo bolj jasno.

V primeru, da nekdo uporabi v stavku besedico KAO, je po mojih izkušnjah to nekje med 50 in 80 odstotki čistega DA. Vendar zadeva ni tako enostavna. Zelo pomembna je kombinacija besedice KAO in mimike tistega, ki vam pritrjuje. Človek pred samim KAO največkrat malo odkimava, malo gleda v strop, malo skomiga z rameni in na koncu izdahne: "Hm...KAO."

Dobro. Sem zadovoljen z odgovorom in človeka pustim pri miru. Verjetno se vam je že zgodilo, da nekateri bleknejo KAO kar med samim odhajanjem. Neugodno. Še prej se vam ponavadi čudno spačijo, zamahnejo z rokami, se obrnejo in gredo. S takim odgovorom ne morete biti preveč zadovoljni. Najprej tisto mahanje z rokami, potem pa še KAO. Osebno mu več kot 50% ne dam.

Seveda čisto nekaj tretjega pa je, če se z nekom pogovarjate po telefonu. Mimike sedaj ne vidite in zanesti se morate nase. V primeru, da vam nekdo na vprašanje:

"Ka jemaste lepo vreme v Kopru?",

odgovori s KAO, je možno prav vse. Priporočam vam, da v tem primeru zahtevate dodatne informacije.

Druga od teh besed je pritrditev V BISTVU. Pravzaprav gre za dve besedi, vendar bomo to malenkost danes zane-marili. Odgovor V BISTVU vas ponavadi bolj prepriča kot KAO in ste z njim največkrat kar zadovoljni. Tudi ta odgovor ali pritrditev vedno spremlja mimika, vendar je odkimavanja z glavo in gledanja v strop precej manj in če vam na vprašanje o vremenu nekdo odgovori z V BISTVU, je veliko večja verjetnost, da je v Kopru res lepo.

Kot poslastico sem za konec pustil pritrditev ITAK. Namesto, da bi mi nekdo na dolgo in široko razlagal kakšen butelj sem in ali nič ne gledam TV, pa cajtngov ne berem in tako naprej, mi gladko odgovori z ITAK. V takem primeru je najbolje, da sem nekaj časa tiho, ker tako nimam nič pametnega za povedati, ali pa grem kar domov. Pač danes ni moj dan. Ima pa ITAK tudi dobro stran. Od vseh treh trditve je najbližje čistemu DA. Super je, če vam dekle na vprašanje ali vas ima kaj rada odgovori z ITAK in tudi o lepem vremenu v Kopru ste lahko 100% prepričani.

Na srečo imam prijateljico, ki ni ravno odprte glave, je pa prava mojstrica teh besed in mi nemalokrat pri tem pomaga. Ne verjamete. Povem vam ljudje, ona je sposobna v enem samem stavku povedati vsaj dve. Na zelo pogosto vprašanje ali ima kakšnega intimnega prijatelja vam odgovori:

"V BISTVU ja, sam' KAO ne!"

Halo! Naslonite se malo bolj nazaj, da možgani lažje obdelajo zahtevno kombinacijo. Gledate kot zaboden vol. Malo njo, malo po mizi, da preverite, koliko ste spili. Nič vam ni jasno. Najhuje pa je, da poleg vas štirje mandeljci prikimavajo z glavo in so povsem zadovoljni z odgovorom. Kva? Vprašate jo še enkrat, ker hočete jasen odgovor z DA ali NE.

"Dobro. Ali imaš fanta ali ne?"

Ona pa hladno:

"ITAK!"

pogovor z marto gregorčič

Za odhod v Irak bi aktivisti lahko našli številne motive. Kakšen pa je bil tvoj glavni motiv za odhod v Irak? Iz medijev smo namreč izvedeli, da si tja odšla kot mlada raziskovalka, ki študira na Filozofski fakulteti.

Motivov je bilo ogromno. V Irak sem odšla predvsem kot aktivistka, naivna in prepričana, da se vojno z različnimi aktivnostmi - prek medijske kampanje, prek masovne migracije aktivistov v Irak - da ustaviti. Odšla sem kot sociologinja in kot mlada raziskovalka, ki trenutno dela na doktorskem delu z naslovom Konec neoliberalne ideologije. Delam na paradigmi vojne, raziskujem imperialne vojne - ameriški imperializem znotraj kapitalizma in v imenu demokracije. Odšla sem kot ad hoc novinarka, saj sem pisala za pet medijev: tri časopise in dva elektronska medija, oglašala sem se tudi na treh radijskih postajah. Hkrati sem odšla kot subjekt, ki je ujet v prisilni jopič groteskne situacije sodobnega sveta in tega jopiča ne more odvreči in je prisiljen, da aktivno odreagira na obstoječo družbenopolitično realnost.

V Iraku Živi ščiti niste le demonstrirali, pač pa ste se aktivno vključevali v družbeno življenje. Kaj ste pravzaprav počeli?

V Iraku sem bila mesec in pol. Prišla sem na začetku februarja in ostala do sredine marca. Irak sem zapustila tri dni pred vojno. Prve dni smo spoznavali Irak, predvsem tiste infrastrukturne, kulturne in arheološke točke, ki so bile napadene leta 1991. To so bile vodovodne centrale, elektro centrale, silosi s strateškimi živili, telekomunikacijski centri, rafinerije... Ogleдали smo si tudi kulturne znamenitosti, univerze, šole, bolnice, ki so bile prav tako napadene. Potem smo se na teh točkah nastanili in jih varovali kot živi ščiti. Hkrati smo bili dnevno soočeni s svetovnimi in arabskimi mediji. Da-

jali smo intervjuje, pisali smo članke, redno bili na internetu in spremljali novice, pisali za alternativne, neodvisne, aktivistične, anarhistične, angažirane protivojne medije, pisali za domače medije, predvsem pa smo delali kratke akcije oziroma direktne akcije, ki so bile vezane na nekatere dogodke. New York Times je na primer napisal, da v Bagdadu ne srečaš civilista, ki bi bil proti vojni, kar je bila čista laž. Zato smo s kamerami "napadli" mednarodno tiskovno središče. Redno smo demonstrirali pred stavbo Združenih narodov. Demonstrirali smo ločeno: kot Živi ščit oziroma z drugimi nevladnimi organizacijami v Iraku, pa tudi z Iračani, imigranti v Iraku, iraškimi otroci, študenti ... Skratka vključili smo se v vse dejavnosti: s svojim pisanjem, s svojimi telesi, s svojo prisotnostjo v Iraku smo želeli podaljševati mir in svet pozivati proti imperialistični politiki, ki jo vodi jo ZDA s svojim servisom NATO paktom in državami vojne koalicije ter ustaviti oziroma preprečiti vojno. To nam žal ni uspelo.

V Irak ste se odpravili na pobudo aktivistov

Iraški otrok in aktivisti živega ščita

in različnih nevladnih organizacij. Kako pa se je iraško ljudstvo odzvalo na prihod Živega ščita, kako so vas sprejeli?

Lepšega sprejema ne bi mogli doživeti, kot smo ga. Ljudje so nas sprejeli z objemi, s poljubi, s solzami v očeh. Popolnoma so razumeli kdo smo, zakaj prihajamo. Spraševali so nas ali prihajamo podpirati Sadama ali prihajamo podpirati civiliste. Dali smo jim jasno vedeti, da bomo živeli med civilisti, da smo prišli med civiliste in da bomo branili edinole njih in ne nafte. Prišli smo od ekologov, umetnikov, aktivistov za človekove pravice, družboslovcev, zdravnikov, ex-marincev iz Zalivske vojne ... Za časa ko nas

je bilo tam največ, nas je bilo prek 600. Prihajali smo iz 31 držav. Ogromno teh ljudi - aktivistov je bilo že prej na območjih, kjer so se bojevale imperialne vojne ali t.i. humanitarne vojne ali permanentne - kot npr. Afganistan, Kosovo, Palestina in druge države.

Pred začetkom napadov se je po poročanju medijev zdelo, da bo prišlo do vojaškega posredovanja. Kako pa so Iračani pričakovali napad oziroma kako so se pripravljali na vojno?

Pričakovali so jo z dostojanstvom in zelo prepričani, da jih ta vojna ne bo porazila, kot jih ni porazila še nobena vojna do takrat. Jasno je bilo iz njihovih pričevanj, iz solz v njihovih očeh, da nimajo orožja. Bojevali so se s svojo vero, s prepričanjem, da jih bo Alah varoval. V preteklih desetletjih so skoraj vsi izgubili polovico družin, staršev, bratov, sester, otrok, tako da so bili na napad pripravljeni. Pa vendar v Bagdadu pred začetkom napadov vojne ni bilo čutiti. Povedali so nam, da se posebej ne pripravljajo, da pa imajo pripravljeno vodo in hrano za nekaj mesecev. Vedeli so, da se bo vojno težko izogniti. Želeli so si, da bi čimprej prišla in čimprej odšla, da se ne bo dotaknila njihovih družin in da bo umrlo čim manj civilistov.

V svetu je bila slika o Sadamu Huseinu posredovana kot slika diktatorja. Kakšen odnos so imeli Iračani do svojega predsednika?

Zelo veliko ljudi je dokaj odkrito, a zaupno govorilo z mano. Z ljudmi sem govorila na univerzah, v bolnicah, z zdravniki, s profesorji, z navadnimi ljudmi z ulice, prodajalci, otroki v šolah. Zelo jasno so mi dali vedeti, da režima ne podpirajo, da neke alternative znotraj režima ni in da jih tudi ZDA s svojo vojno ne bodo osvobodile. Na demonstracijah sem videla, da je precej Iračanov, ki so bili prej proti režimu, v času ko se je bližala vojna, podpiralo predsednika, ker so upali, da jih bo svet s tem rešil oz. da jih ZDA ne bodo napadle. Tudi tako se da razložiti volitve, ki so bile verjetno ponarejene v podporo Sadamu, ampak še vedno je bolje imeti diktatorja, ki te ne bo napadel, kot

pa sprejeti politiko ZDA, ki jih bo v imenu demokracije bombardirala. Ljudje so bili uradno proti, na ulicah pa za Sadama. S podatki o podpori Sadamu se da špekulirati: mislim pa, da je bila večina proti, ogromno ljudi si je v tistem času to že upala povedati, nekateri pa še ne. Alternativo za večjo svobodo in informiranje so videli predvsem v neodvisnih medijih, alternativno za državo pa, da postane federalna republika.

Kako izgleda glavno mesto Iraka, Bagdad. Kako je to mesto živel v pričakovanju vojne?

Pričakovala sem, da bo tam ogromno revščine, lakote in bolnih ljudi - glede na podatke, ki sem jih

Rušenje stavbe

imela, da je ameriški embargo pustil številne posledice. Vendar se je Bagdad od leta 1998 postopoma, vendar intenzivno, izboljšal - na vseh nivojih od infrastrukture, kakovosti življenja ... To je bila pravljičnica. Periferija je bila v bistveno slabšem stanju, prav tako druga mesta kot npr. Basra. V Bagdadu so bile tržnice premočno obložene, lepo dekorirane, ljudje lepo oblečeni, ulice lepe, nobene nesnage, povsod je bilo vse zelo živo. Tam se je dogajalo, prodajalo, obrti so tekale, vse trgovine so bile odprte. Bagdad je deloval, kot da je svetovna prestolnica, ki niti ni pred vojno. Mesec in pol sonca ter ena ura dežja v tem času. Promet je gost, ljudje prijazni in radostni. Sanjsko mesto.

Med aktivisti in med domačini so se verjetno stkale številne človeške, prijateljske vezi. Kakšne občutke si imela, ko si zapuščala to deželo, preden se je vojna dejansko začela?

Vsi aktivisti, ki smo Irak pred vojno zapustili iz različnih razlogov, smo se počutili kot izdajalci. Osebnost sem se morala vrniti zaradi pogodbenih obveznostih, v Sloveniji sem morala biti 1. aprila in sem vedela, da če se začne vojna, ne bo mogoče izstopiti iz Iraka. Tako sem sredi marca zapustila Irak. Izven Iraka sem bila dva ali tri dni pred začetkom vojne. Vsi smo odhod obžalovali. Takoj smo vzpostavili internetne povezave in tisti, ki so se vrnili v domače države, so na tak način ostali v kontaktu. Prek polovice aktivistov je ostalo v Amanu (Jordanija, op.a.), kjer smo imeli pisarno Živi ščit. Tam so čakali na druge organizacije, kot je Rdeči križ, ki bodo imele v času vojne možnost vstopa v Irak, da se v Irak vrnejo kot del Rdečega križa ali druge

podobne organizacije za solidarnost.

Te svoje izkušnje v Iraku prav gotovo ne boš pozabila. Ali načrtuješ, da se boš v Irak še kdaj vrnila?

Ogromno željo imam: vrniti se v Irak. Ogromno zamujam sedaj, ko se tam dogaja demokracija, ko ljudje zahtevajo odhod vojske ZDA. Iračani zahtevajo konec režima in demokracijo. Verjetno jim to ne bo uspelo, ampak mislim, da si zaslužijo ogromno spoštovanje, ki si ga na Zahodu, kjer živimo v "kao" demokratičnih državah, sami ne znamo izboriti. Oni pa to delajo znotraj režima, znotraj imperatorja. To bi rada osebno videla, kot sociologinja, kot aktivistka in sliko o Iraku in Iračanih, ki so res izjemni ljudje, z besedo približati še komu.

Slika, ki jo svetovni mediji prikazujejo o Iraku in Iračanih ter o sistemu, ki tam vlada, ni enaka dejanskemu stanju?

Ta slika sploh nima realnosti. Obstajajo posnetki iz vojne, ki je trajala, sedaj pa iz Iraka prihajajo prečiščeni posnetki iz določenih delov Bagdada in Iraka. Obstajajo različne spletne strani, ena je npr. www.humanshields.org in številne druge, kot so Indymedia, Independent press ali drugi neodvisni mediji, ki imajo spletne strani, kjer objavljajo svoje članke, slike, fotografije, kratke video posnetke. Tam se da približno ugotoviti, kaj se dogaja. Trenutno pa so vir informacij tisti aktivisti, ki so v Iraku, zdravniki brez meja, ki prihajajo v Irak in se od tam vračajo.

Novinarji so bili med vojno večinoma med ameriški oz. britanskimi enotami, tako da svet ni dobil kritičnih informacij, novinarji niso opravljali raziskovalnega novinarstva, šli so se le "šov poročanje". S tem smo ogromno zamudili, kljub temu pa velika večina državljanov sveta, kljub poročanju medijev, ve kaj se je zgodilo in kaj se dogaja.

In kakšna je po tvojem mnenju medijska slika o Iraku v Sloveniji?

Slovenija je itak katastrofalna, sploh kar se tiče informacij o odporu, saj se močno tičejo našega življenja in celega planeta. To se je pokazalo v času pred vojno. Slovenski mediji so se večino-

ma ukvarjali s štirimi aktivisti v Iraku, ne pa s tem, kaj se v Iraku dogaja, kaj mislijo Iračani, kako pričakujejo vojno, kakšno je njihovo stališče do režima, do ZDA. Nacionalka oz. Ksenja Horvat se je v Jordaniji zelo potrudila v času vojne, ko sicer ni mogla vstopiti v Irak in ni mogla opravljati raziskovalnega novinarstva. Pokrivala je Jordanijo, mnenje Jordancev in posredovala tiste informacije, ki jih je tam dobila. Sicer pa nekateri članki oz. prispevki v medijih in nekateri profesorji poskušajo reflektirati to, kar se dogaja, ampak ti članki so redki. V masi komercialnih člankov, ki le provocirajo in kažejo popolnoma napačno sliko, se ti članki izgubijo. Predvsem pa vemo, kaj ljudje masovno berejo, se pravi trač, "hate speech" medije. Dejansko ne morejo biti seznanjeni z realnostjo, ki se dogaja v Bagdadu.

Realnost je torej precej drugačna od dejanskega stanja in slika, ki jo prikazujejo mediji, ni odraz stanja. Prav tako mediji pod vprašaj ne postavljajo vloge agresorjev. Misliš, da bi bilo potrebno pred sodišče postaviti ZDA, ker so kršila mednarodno pravo?

Zgraditi bi bilo treba ogromno sodišč, da bi lahko obsodili vse, ki morijo civiliste, nedolžne otroke. Upam, da bo do tega nekoč prišlo, čeprav glavni akterji ne bodo obsojeni. Treba je ugotoviti kako naprej, saj danes obstoječa pravila ne veljajo več, ker jih svetovni hegemon - ZDA - kršijo. Katera so pravila oz. institucije, na katera se lahko nasloniš v takih primerih? Trenutno smo v popolnem svetovnem ne-redu. Sicer pa nastaja nekaj novega, izven formalnih struktur, prek klubov, malih avtonomnih con, aktivnih mirovniških območij. Dobro je to, da veliko ljudi razume, kaj se dogaja, razumejo globalno zgodbo in se zavedajo, da so del zgodbe in da morajo odreagirati. Povratne informacije pa me polnijo za naprej.

Rafinerija Daura zavita v pušavski pesek

Blaž

izjavljam, sovražim sadama...

PIŠE: Faila Pašić (mehki č)

Prebivalce Bagdada so dne 20. 03. 2003, ob pol šestih zjutraj po tamkajšnjem času, prebudile sirene, ki so označevale začetek napada na njihovo državo. Jaz pa sem kar spala. In po možnosti sanjala nekaj lepega. Kasneje so tudi mene zbudili. Le v nekoliko lepši obliki prebujanja. V nekoliko lepšem okolju. V nekoliko lepši družbi. Samo v inboxu mojega nabitnega e-mail naslova sem začutila predvojni smrad. Prijateljica, ki se je ravno tisti dan odpravljala v Irak (poslovna misija) je bila zelo negotova. Vojna, ki jo lahko prepreči? Žrtve, ki jih lahko reši? Grozodejstva, ki jih lahko prespi? Nekje je bilo zapisano: "Hočem umret, preden se vrnem v realni svet.." Bi bil lahko to slogan Iračanov? Jaz ostajam popolni realist, saj sem oseba vajena vseh grozodejstev vojnih izživljanj, katere sem opazovala že kot petnajstletno dekle pri sodelovanju v humanitarnih dejavnostih. Ta so bila moj "hobi" že pri rosnih trinajstih, ko sem zbirala volnene nogavice za Čečenijo. Medtem, ko so ostali "spali" in sanjali nekaj lepega.

Volitev v Iraku pa se le ni dalo sanjati. Predsednik Sadam Husein je dobil 100% volitveno podporo. Dobila sem občutek, kot bi volili tudi mrtvi! Le Miloševiću je uspelo dobiti 113% podporo. No, takrat so res volili tudi mrtvi. Zame je bil Sadam popolni neznanec, zanj sem izvedela iz zahodnih medijev. Pa si ga sploh nisem želela spoznati, kajti v mojem krogu "izbranih" ljudi s seznama, ni prostora za morilske, samovšečne, brkate, mlade, lepe, "nesmrtne", prodane in "macho" moške. Izmečke družbe. A ja Sadam. In vendar nekoč mlad aktivist z izredno izraženimi protizahodnimi čustvi. Tudi jaz sem aktivistka, pa še mlada. Z izraženimi protizahodnimi čustvi. Z razliko v pacifizmu. Sem pacifist-ka. In se zavzemam za mirno pot do rešitve. Kakršnekoli. Tudi te, da Sadama ne enačijo z muslimanom. In njegove diktature z islamom. Sadam je človek, ki je na oblast prišel z državnim udarom. Jaz sem prelena za kaj takega. Pa še muslimanka sem, kateri islam prepoveduje kakršenkoli položaj dosežen s silo. V nepričakovani obliki in z izrednim pogumom si upam reči, da sovražim Sadama, ki ve da obstaja islam (by the way islam je tudi njegova vera), ki ne opravičuje nasilja. To vem tudi jaz. Vem pa tudi, da o vojni v Iraku ne moremo govoriti kot o spopadu med religijami (zahodno krščansko in vzhodno islamom), temveč o spopadu političnih stališč. Se pravi stališč, ki jih pravi muslimani ne odobravajo. Medijska propagandna vojna je vsaj tako kruta, kot žrtve nesmiselne vojne v Iraku. To, kar se je mnogim Američanom zdelo kot sprehod v eksotično državo med Evfratom in Tigrisom, se je sprevrglo v krvavo realnost vojne.

Skomičnila sem z rameni, glasno zavpila "damm" in že naslednji teden obiskala prve iraške begunce v Azilnem domu v Ljubljani. Zaželeli so si le pogovora. Zanimivo je bilo poslušati zgodbo krščanske iraške družine in muslimanske. Tako različni pogledi na svet, tako različni načini življenja, ja vendar ista usoda. Ljubljana! In the middle of nowhere. V mislih nisem imela le te nesrečne množice, ki je skušala na nezakonit način prestopiti državne meje, temveč celotno iraško prebivalstvo, ki si takega "luksuza" ni moglo privoščiti. Uporabila sem vse svoje VIP povezave (veze in poznanstva) in zbrala zadostno količino humanitarne pomoči. Duševno prizadeta iraška deklica z imenom Rukajja se je razveselila Hippovega frutka, deček Husein (preimenovala sem ga v Hasan..) pa Kinderjevega jajčka. Jaz pa solz radostnic, ki so kar polzele po mojih že tako nabitih licih. Družini sem obiskala še enkrat in od takrat jih nisem videla nikoli več. Odpotovali so na zahod. Stran od vojne, stran od Sadama, stran od vnaprej obsojenega življenja na propad. Pa srečno pot Rukajja in Husein! Še vedno hranim jajček in frutek za vaju!

nAZAJ v bABILON

Petek 14. 3. 2003, naftna rafinerija Daura
Marta Gregorčič

Vsak večer natanko ob desetih pade internetno omrežje. Marc mi je odstopil računalnik, da v zadnjih sekundah pošljem članek. Usedemo se v taksi in odpeljemo domov na ilegalni sestanek, ki sem ga sklicala v mojem kontejnerju. Vojna je pred vrati. Moj prispevek proti novi kolateralni škodi tisoče aktivistov se najbrž izteka. Če ostanem, potrebujem 50000 dolarjev, če se bo v času vojne potrebno izvleči iz Bagdada v Jordanijo, preden vkorakajo ameriške in britanske enote, pa vsaj kakih 2000 dolarjev. Če me vojna ujame v Bagdadu, se mi legalno ne piše kaj hudega, verjetno le nekaj dni izgube svobode, vojaške birokracije ... Bistveno drugače bo za mirovnike iz ZDA in Britanije, ki se jim napovedujejo zaporne in denarne kazni.

Vsi smo pred odločitvijo. Med mirovniki, ki nameravajo ostati, so okrog petdesetletni Michael, zapatist in kreator Indymedie v Švici, dvainštiridesetletni Marc D. Eubanks, Američan, ki je osem let služil kot pilot ameriške vojske, kasneje pa opravil tečaj posredovanja v vojnih razmerah, tečaj medicinskega posredovanja v primeru zastrupitve z živčnimi plini in dve leti v Britaniji kreiral aktivistične internet strani, zadnja leta pa je aktivist v Grčiji. Ostal naj bi tudi petindvajsetletni turški Kurd Cihan Keske, pevec in profesionalni inženir, pri znani skupini Group Yorum iz Istanbula.

Michael je izrazil svoje zmedene občutke o tem, ali oditi ali ostati. Za odhod je najbrž prepozno, pravi. Marc bo ostal, saj je v Bagdad prišel šele pred tednom, z nalogo, da se aktivira v trenutku, ko se začne vojna. Želi poskrbeti za vse ščitnike na vseh infrastrukturnih točkah, ter za iraške civiliste v bližini teh točk. Podobno je bil tudi Cihan že ob prihodu v Bagdad prepričan, da vojna bo, zato je dobro opremljen z zdravili, denarjem in vsem potrebnim za preživetje.

Tekst je del mojega dnevnika, ki je nastajal ob poznih jutranjih urah v naftni rafineriji Daura, okrog deset kilometrov iz Bagdada, kjer sem v februarju in marcu bivala kot aktivistika Živega ščita. Besedilo je bilo napisano šest dni pred pričetkom nelegitimne in nelegalne vojne, s katero so ZDA marca in aprila morale iraško ljudstvo. Naslov dnevnika se glasi - Nazaj v Babilon, vendar Babilona ni več. Naslova kljub temu nisem spremenila, čeprav Irak prekrivajo ruševine, lačni civilisti in civilistke, uniformirane enote, ki so bojda "uvozile demokracijo" in pogled na to demokracijo je, kot mi je pred kratkim zaupal doktor brez meja, dr. Andolina iz Trsta, pretresljivo grotesken.

Irak je bila le ena mala zgodbica v svetovni zgodbi imperialnih osvajanj v imenu demokracije. Upam, da se bomo pri naslednji v večjem številu odzvali z "Not in my name, not with my brain!" in bili številnejši tudi uspešnejši, predvsem pri reševanju človeških življenj.

Skupaj z dvajsetletno Eylül, ki je politična aktivistka znotraj Istanbul youth association in kurdom Etemom, ki je član organizacije proti kršenju človekovih pravic v Istanbulu, bodo nastanjeni pri kurdskih

Drevo miru, akcija Živega ščita pred ZN

družinah, morda tudi v hotelu Palestina, pri novinarjih turške CNN, ki tudi meni ponujajo kritje v primeru napadov. Turki so izjemni mirovniki, anarhisti, aktivisti. Njihovo razmišljanje in načini odpora se bistveno razlikujejo od multitud, ki rastejo v Evropi, kar pa je tudi logično, saj je Turčija tista država na pragu EU, kjer aktiviste še vedno doleti smrtna kazen, kjer sta kurdska ruta ali pozdrav na ulici v Istanbulu ali Ankari prepovedana, kjer je večina državljanov Kurdiv izbrisanih (preprosto ne obstajajo), kjer represivni organi za zastraševanje nenehno uporabljajo orožje...

Na sestanku je še argentinska ekipa Juan, Rodrigo in Pancho, italijan Alfredo, Britanec Filip, mehiška osemčlanska zasedba izjemnih aktivistov, ki so v Bagdad prispeli pred tednom dni in nameravajo ostati do 1. aprila, potem pa domov v službe in šole. Tisti, ki ostajajo, prepričajo tiste, ki odhajajo, da bodo znali poskrbeti drug za drugega, da imajo dovolj denarja, zdravil in zasilnih izhodov. Tisti, ki odhajamo pa, da ne vemo kdaj, kako, če sploh. Vsake pet minut vsak zase spremeni dan in čas odhoda, način odhoda, vsake nekaj minut se

pa prvo mednarodno nogometno prvenstvo za mir, ki sta ga organizirala Alexis in Tioša, mehičana, izkušena aktivista, učenca zapatistov. Skupaj z novinarji smo se odpeljali na stadion. Igrali smo z iraško lokalno ligo. Najprej smo vstopili v dvorano, kjer so za nas pripravili zborček petdesetih otrok, v vojaških oblačilih. Popolnoma presenetila ter na oči mnogih je priklicala solze štiriletna deklica, ki je na odru skandirala celo paletu protivojnih sporočil, ki jih je otroški zbor podprl s slogani, ki jih tudi sicer irčani vzklikajo ob manifestacijah na ulici.

Sledila je tekma. Nosila sem nigerijsko majico, večina aktivistov je nosila majice svojih nacionalnih nogometnih timov - odvisno, kaj se je v Bagdadu dalo kupiti. Mehiški trenerji me postavijo za levo napadalko, karkoli že to je. Noro. Iraški otroci navijajo zame. Ženska na igrišču! Mirovniki, ki niso bili tekmovalci, pa nemudoma sestavijo pesem za moje fene. Če izpustim komentar o mojem vložku na tekmi, je bil ta dan eden najlepših v celotnem mojem bivanju v Bagdadu. Vsi tuji mediji so obiskali tekmo.

premislimo in sploh nočemo oditi...

Sestanek nas je popolnoma izčrpal, hkrati pa je prebil led, da smo odprli vse karte, jih dodobra premešali in pustili odprte. Po dveh urah spanja nas je čakala tiskovna konferenca, nato

Drugi polčas sem se namesto na igrišču prebivala prek intervjujev in fotografiranja, nujnemu zlu, ki pa ga je treba opraviti in ki ga je potrebno dobro opraviti, saj je to glavno sredstvo proti moči, oblasti in obsesiji imperialne politike svetovnega hegemonu. Med tekmo so mi tekle solze: kako pustiti te krasne ljudi, otroke, očete, trenerje, igralce. Podarili so mi toliko ljubezni, naklonjenosti in toliko iskrenosti. Ko pomislim na prvo bombo, ki bo uničila ta mir, odprtost ljudi, preprostost in hkrati posebnost, ki je zahodu tako primanjkuje, se mi Busheva fobija in njegove razlage o humanosti še bolj zagnusijo. John Holloway pravi, da ljudje sploh še nikoli nismo bili humani in da se moramo tega šele naučiti. Bo to šele po tem, ko bo padel Irak, Bližnji vzhod ...

Zvečer preverim novice na internetu. Kako se lahko slovensko javno mnenje radikalno obrne ravno v času, ko teče v Sloveniji najmočnejše mirovniško gibanje in ko je imperialna vojna v imenu za demokracijo, ki jo želijo pričeti ZDA, samo še vprašanje minut? Številke so fikcija. Tu ni nobenega vprašanja! Če se lahko ponaredi slovensko javno mnenje, potem se lahko ponaredi prav vsaka volilna glasovnica. Referendum je le še obred, ki se ga lahko množično udeležimo, pa četudi bomo vsi proti, bodo rezultati bistveno drugačni. V NATO bomo šli ilegalno, podobno, kot je sebe izvolil Bush, človek, kateremu se klanja vsa slovenska politika.??

Ponoči se ustavimo v hiši mirovnikov pred rafinerijo. Prek štrideset aktivistov premleva o naslednjih dneh. Novinarji prihajajo in odhajajo. Ritme bobonov obvladujejo zdaj turški, potem kurdski, pa argentinski in mehiški aktivisti.

LEPSI

nikoli s strani tistega, ki je podlegel pajkovemu smrtonosnemu piku

Lepa pušča, sladkost, ki je šla mimo

Redko kdo jo je opazil. Tako lahko na kratko strnemo misel o projektu Lepa pušča, ki so ga pripravili v Kulturnem centru Unikum na Univerzi v Celovcu in pri katerem je sodeloval tudi Gornjesavski muzej Jesenice. Večina je zagotovo opazila številne prepoznavne plakate, ki so napovedovali posamezne dogodke v okviru projekta in so popestrili podobo Jesenic. Morda se je kdo posladkal z bonboni "z okusom Jesenic". Svojevrstna sladkost zavita v omot problemov iz preteklosti, ki kar sami kličejo po tem, da jih odvržemo. Da odvržemo spono in da se na novih temeljih in z novo sladkostjo prebudimo v realnosti, ki sicer ima nekoliko grenak priokus. Predvsem zato, ker sami ne vidimo stvari, ki jih drugi mimogrede opazijo.

Govornice, da bo ob Jeseniškem dimniku stal trgovski center, so potrjene. Novo nakupovalno središče bo, s kavarno ob dimniku vred, vabilo svoje stranke morda že ob koncu tega leta! Vendar pa ne bo vabilo le stranke v trgovine - dimnik je namreč bil in verjetno še vedno bo, privlačen tudi za iskalice lepih razgledov in obešalce raznoraznih "izjavnih" transparentov in zastav ...

nikoli s strani ptice, kateri znaša premer preko kril več metrov

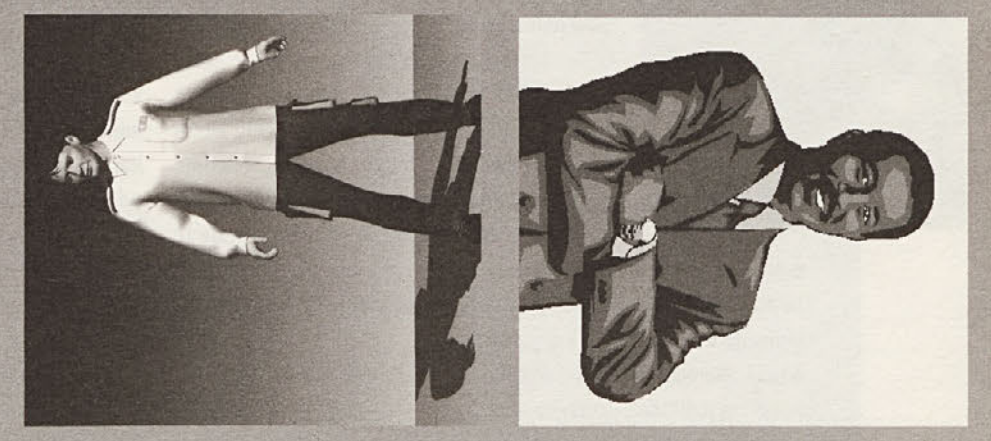
VEČJTI

21.5.2003 ob 9.30 uri, Mednarodno kazensko sodišče v Haagu. Dvoboju: Milošević vs. Kučan. Prične tožilec, sprašuje Kučana. Mlila vprašanja, mili odgovori. Nadaljuje (po pavzab) "iz galerije vodeni" Milošević. Vprašanja spretno preusmerjajo pozornost iz poante sojenja na vprašanje vloge Slovenije tedaj. Milošević napada, Kučanu očitno ni lahko. Oleda ga vsaj dva milijona Slovencev, da o Srbih in ostalih ne govorimo. Kapljice potu pa ni zaznati. Kučan dokaj uspešno obrani ugled Slovenije. Kjub temu pa - enkratna in neponovljiva - priložnost ni bila izkoriščena. Miloševića bi lahko vsaj nekoliko razkrlil. Zločinov, za katere Kučan ve, da jih je zavestno vodil Slobodan, namreč ni niti omenil. Slaba tožilecva strategija? Posledice odkritega pričanja boječ Kučan? Ali Slobodanovi (uspešni) poskusi izkoriščanja medijske pozornosti? Resnica je verjetno v vseh treh odgovorih. Dvoboju med obema akterjema pa vendarle še ni končan ... Kdo bo koga?

nikoli s strani pajka, katerega ubijete, ker zaide v vaše stanovanje, ne s strani žabe, kateri pojedite krake, niti s strani ptiča, zaprtega v kletki in ne s strani opice, kateri se smejejo otroci v živalskem vrtu

PAMETNEJSI

"Mladi so divji. Mladi so nestrpni. Mladi ne znajo izkoristiti poslovnih priložnosti in si ne upajo tvegati. Mladi niso zanesljivi. Mladi se drogirajo. Mladi znajo le žurirati." je na eni od pomladnih zabav potožil močno opiti in od divjanja z avtomobilom utrujeni oče, ki svojih otrok ni videl že dve leti, ves ta čas živi od socialne podpore in je zamudil na popoldanski razgovor za službo - ker je zaspal. "Stari se pa zapletajo v svoje štrene".

Človek sam določi, kaj je levo ali desno, kaj zgoraj in kaj spodaj. Šele ko pogleda z vseh strani,

nisi sam
POGLEJ ŠE
EČVAGUARD

enega vidika, bo vedno v zmoti.

spozna, da smeri ne more določiti. In dokler bo gledal le z

Poslanec Pukšič je strog oče. Svojo hči Tanjo je kar v javnosti nepreudamo oklofotal, ker je (polnoletna in študirana) kadila (cigareto) in pila (vino). Verjetno je tako ravnal, češ "kaj bodo pa sosedje in drugi rekli, ko moja hčer takole dela!". Zdaj pa lahko le skesano poslušša, kaj so na to rekli (in kaj bodo v odnosu do njega storili) Slovenci.

Novorojeni vozniki avtomobilov bodo v prihodnje morali plačati višje zneske zavarovanja. Ker da statistike kažejo, kako vozniki-novinci povzročijo veliko več nesreč. Pa saj vendar za vse te nesreče, če so povzročitelji, tudi plačajo! Vsaokrat! S kupončki, če ne drugače. In starejši vozniki, ki povzročijo nesrečo, so enako "krivi" in naj bi enako plačali. Vendar zavarovalnice, ki od vseh udeležencev prometa stalno prejemajo premije za nezgodno zavarovanje, zaradi "pogostih nesreč s strani mladih voznikov", ki jim "povrtno škodo popravila", še kar čutijo luknjo v žepu. In tako jo hočejo zapolniti - na račun mladih voznikov.

MOCNEJSI

nikoli s strani tistega, ki je podlegel pajkovemu smrtonosnemu piku

mad max

na jesenicah?

V sklopu moje preusmeritve pozornosti na druge problematike, sem si za tokratno izdajo Brce vzel za temo ekologijo. Četudi še do včeraj nisem imel kakšne točne ideje, kako bi se tega lotil (predvsem zaradi tega, ker še vedno nimam fotoaparata), mi je včerajšnji izlet dal več kot dovolj snovi, ki jo lahko obdelam kar z besedilom. Ta izlet pa je nastal po "trapariji".

Ko sem šel s kolesom čez Savo (čez most na Koroški Beli), sem opazil, da je struga dokaj prazna. Ob levem bregu, gledano v smeri Ljubljane, se je posledično iz vode prikazal pas kopnega, po katerem bi se dalo priti mimo čistilne naprave. Zato sem se obrnil, šel po novoasfaltirani cesti do vhoda v čistilno napravo in ob bregu potoka Javornik dol do Save. Že sam potok Javornik, prav tako kot tudi potoka Jesenica in Ukova, bi bil lahko zgodba zase. Meni ni jasno, kako je lahko potok že po tako

kratki poti tako temeljito zasvinjan. Ne samo, da je struga sestavljena iz šare, ki ji ni dano, da razpade, tudi vonj je snov za grozljivko. Vendar se šele približujem bistvu mojega pisanja. Ko sem prečkal to žalost od potoka ob njegovem izlivu in šel ob strugi Save navzdol, sem odkril prehod skozi obalno rastje. Potko pravzaprav, ki me je pripeljala na drugi svet. Na področje, ki bi ga režiser Mad Maxa z veseljem uporabil v svojih post-apokaliptičnih filmih. Kar sem videl tam, me je dobesedno razžalostilo. Ko potka zapusti gozdiček, se znajdeš na obali, ali pa na koncu sveta. Pred očmi se odpre pogled na obsežno območje pod našim znanim Acronijem. Območje, ki je ponavadi pod vodo, je trenutno (zaradi suhe spomladi in tenke snežne odeje v gorah, ki je zaradi bizarno vročega maja skoraj ni več) izsušeno. Vendar, če ne bi bilo izsušeno, tudi ne bi videl, kar sem.

Sava se skrči na ozek kanalček, ki je vrezan v metrske nanose mulja. Ta mulj je mešanica usedlin, odpadnih voda iz Acronija in smeti. Kamor seže pogled je videti planjave razpokanega blata, v katerem tičijo odmrlo rastje, platenke, razne doze, odpadne pnevmatike in vse, kar je v zadnjih 20 letih pristalo tam. Prav tako kot Sava se po teh muljastih planjavah vijejo še vsaj trije, seveda ožji, kanalčki z verjetno toksično vsebino. En

kanalček je imel belkasto vsebino, kar je verjetno hladilna voda linije za pridelavo kroma. Ta prah, ki vodi daje belo barvo, je pa kancerogen. Sosednji kanalček je imel temno vijoličasto vsebino, za katero lahko samo ugibam, kaj je. Vsekakor je, glede na mrtvo okolico sodeč, težka svinjarija. Da ne omenjam potoka, ki je skozi tunel speljan pod Acronijem in se izliva v dotično jezero lepe roza barve in kislega vonja. Celotno območje na severu zaokrožajo nasipi odpadnih materialov iz Acronija. Poznam človeka, ki mi je povedal, da je vsebina usedlin v jezeru sestavljena iz rečnega mulja in iz samih težkih kovin in radioaktivnih materialov. V Acroniju se je namreč v 70-ih in 80-ih predelalo veliko nizko in srednje radioaktivnih materialov iz bivše sovjetske zveze. Sedaj imajo detektor, ki preverja vlakovne kompozicije z odpadnim železjem. Vendar ne glede na ta detektor, se na tem območju dogaja naravna katastrofa, ki bo zaznamovala življenje na tem območju še za generacije naprej.

Vsi poznamo zgodbe o nenormalno visokih obolenjih za rakom v bližnji okolici tovarne. Vendar je to samo vrh ledene gore. Meni se zdi žalostno, da edino podjetje na območju Jesenic, ki

zdrava hrana = draga hrana

Zadnje čase so cele strani v časopisju namenjene zdravi prehrani. Beremo lahko, katera hrana je zdrava, za kaj je zdrava, proti kateri bolezni pomaga, itd., itd. Kot največji paradoks pa v drugem ali celo istem časopisu naslednji teden beremo rezultate raziskav, da taista hrana, ki je bila prejšnji teden oh in sploh, pa le ni tako zdrava, da je nevarna za to in ono bolezen ali že skoraj smrtonosna. Ob vsej tej poplavi nasvetov se človek začne spraševati, kaj naj bi jedel oziroma ali bi sploh še kaj jedel.

Kljub vsemu smo si le nekako ustvarili okvirno predstavo o zdravem jedilniku, jaz po nasvetu svoje stare mame, ki se ne ozira preveč na vsemogočne raziskave in pravi, naj se izogibam "štirih belih smrti". To so mast, sladkor, moka in sol. Potem je zraven treba pojesti še čim več sveže zelenjave in sadja, pa smo z zdravjem na konju. Tako se, oborožena s prehranjevalnimi nasveti in obilo dobre volje, zaženem v trgovino. Najprej se ustavim pri sadju in zelenjavi. Seveda, to je zdravo, ampak, ko vidim cene (sploh pozimi), me prav nezdravo začne zbadati okrog srca. Dandanes moraš torej imeti ali velik vrt ali pa precej pod palcem,

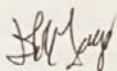
če se greš vegetarijanca. Potem stopim še po kruh, seveda polnozrnatega, saj bel ni zdrav, toda polnozrnati je še enkrat dražji. Še večji paradoks je primerjava cene rjavega in navadnega sladkorja. Kolikor se razumem na postopek pridobivanja sladkorja, najprej dobijo rjav sladkor, ki ga potem z določenimi, verjetno kar dragimi postopki belijo. Ampak je rjavi sladkor trikrat dražji od belega - seveda, saj je zdrav. Potem se začnem spraševati, če res ni najbolje (vsaj za denarnico, če že za zdravje ne), v jeseni nabavit pol krave pa pol prasca za v skrinjo, to mlatit celo zimo, omakco pomazat s cenanim belim kruhom, saj je zdravstvo zaenkrat še kolikor toliko "zastoj". Tako se branimo pred holesterolom, povišanim sladkorjem v krvi in nevemkaterim hudičem še, ko pa nam bodo zdravniki te usluge začeli mastno zaračunavati, pa ne bo problem zdravo jesti, saj bomo prihranili milijone samo pri kruhu.

Mojca Pokrajculja

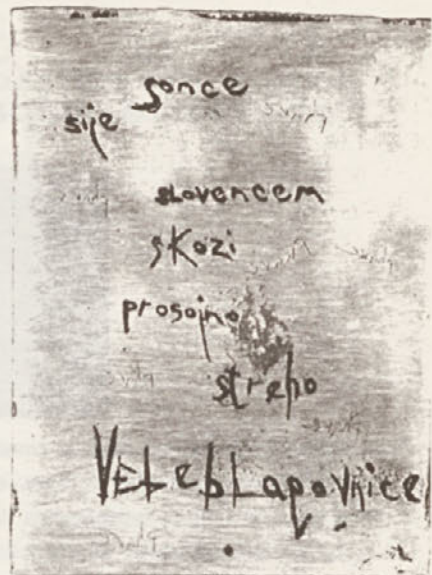
(še je prostora v piskrčku)

praktično gledano drži mesto pri življenju, posledično v takem obsegu tudi uničuje življenje na Jesenicah. Vendar se vsi zavedamo, da bi bilo brez Acronija še občutno težje. Nenazadnje je Acroni zadnji ostanek razloga za nastanek in razvoj Jesenic. Me pa srčno zanima, kako bodo ukrepali, ko se bo luknja za jezom enkrat dokončno napolnila z muljem in svinjarijo in bo voda pričela ta vir onesnaženja nositi naprej po Savi. Oziroma kaj bi naredili v primeru, da bi jez popustil in bi Sava VSE to sprala po toku navzdol. Znano je, da se celoten jez počasi pogreza in pomika naprej in da je dotrajan. A dokler je ta težka umazanija vklenjena v nanose mulja za jezom, verjetno ne bomo videli kakšnih protiukrepov. Tako ali tako je v sodobnem svetu skrb za okolje očitno postala industrijskim silam deveta briga, tistim, ki to vidijo in jim ni vseeno, pa snov za nočne more. Na koncu bomo pa tako ali tako vsi plačali isto ceno. Oziroma jo že plačujemo.

Erik

Na eni piše "pridite, molimo" in na drugi "mercator center". Če prva predaja ljudstvu "opij", druga nudi "ekstazi" in je v pičlih dveh letih nadomestila vsa dolgoletna okoliška prizorišča piknikov. Že dolgo niste srečali starih sošolcev, bivših kameradov, znancev, sosedov ali nemara celo sorodnikov? Brž v jeseniško "meko" na Plavž, tam jih zagotovo srečate pa še običajno so dobro razpoloženi! Kaj ne bi bili, ko pa v bližnji okolici nikjer ni toliko barv, blišča in ljudi na enem mestu - pa so rekli, da Jesenice umirajo! Trgovski center - "to mi deli!". Tam smo srečni, tam smo večni! Dokler je kaj v denarnici. Potem se sanje nehajo in spet se vrnemo v svoje stare (srečne??? pisane??? bleščeče???) svetove ...

maruša

Se vam zdi nespametno metati organske odpadke v smeti in bi jih radi koristno uporabili?
 Bi si radi pridelali zdravo, rodovitno humusno prst oz. naravno gnojilo?
 Živite v bloku ali stolpnici, pa bi si vseeno radi pridelali kompost?
 Bi radi sodelovali pri boljšem gospodarjenju z našim okoljem?

V knjigi
Sodelujmo z naravo - kompostirajmo doma,

najdete odgovore na vsa ta vprašanja in še mnogo drugih. Opisani so razlogi, zakaj bi sploh kompostirali, enostavnost le tega,

kaj se v kompostu dogaja, kako praktično naredimo kompost, različni komposti, križi in težave....

Velikost A5 format
 56 strani
 broširana
 cena: 1.500,00 sit

cena s popustom za člane društva Nanabush in naročnike časopisa Brca: 1.200,00 sit

Knjigo dobite v prostorih društva Nanabush in na naslovu:
 Mišo Jensterle
 Paneče 26, 3273 Jurklošter
zviss@volja.net
 041-263 039

Če jo naročite po pošti se prištejejo še stroški poštnine!

l o č e n o

zbiranje odpadkov do konca leta?

Skomunalnimi odpadki imamo v Sloveniji vedno več težav. Največji problem je njihovo odlaganje na deponije, saj je večina deponij v Sloveniji že polnih ali pa so popolnoma neprimerne za tovrstno odlaganje. Na Jesenicah imamo, kar se slovenskega povprečja tiče, zelo dobro deponijo in še polna ni. A ne bo dolgo tako, saj na Malo Mežaklo vozijo smeti iz šestih občin (Radovljica, Bled, Bohinj, Žirovnica, Kranjska gora, Jesenice).

Eden izmed evropskih zakonov, ki ga je sprejela naša vlada in se loteva problematike komunalnih odpadkov, se glasi: "Vsaka občina v Sloveniji mora do konca

leta 2003 omogočiti ločeno zbiranje odpadkov". To pomeni, da bo morala občina Jesenice v sodelovanju z občinsko komunalno osvestiti gospodinjstva, javne ustanove ter pravne osebe o ločevanju odpadkov. Postaviti mora tudi EKOLOŠKE OTOKE (prostore v naseljih in ulicah, kjer občani in drugi lahko ločeno odložijo odpadke - steklo, papir, plastiko, tekstil, biorazgradljive in nevarne odpadke - v zabojnike, ki so primerno označeni).

Vendar to še ni vse! Nobenega učinka ni, če jih ločeno zbiramo in nato ločeno odložimo na deponijo. Postaviti moramo(jo) CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI (CRO), kjer se ločeni odpadki sortirajo, stiskajo, kompostirajo ..., v končni fazi pa pripravijo za transport v predelovalne sisteme. Le na tak način lahko učinkovito rešujemo problem odpadkov, deponij ter surovin za ponovno obdelavo.

Ogledal sem si CRO na Vrhniki, ki je prvi tovrsten center v Sloveniji s takim načinom delovanja. CRO Vrhnika je prijazen kraj, z mini živalskim vrtom in velikimi kupi ločenih odpadkov. Zelenice in drevesa močno poživijo izgled samega centra, ki je čist in urejen. Presenetilo me je tudi to, da je

veliko smeti in nobenega smradu.

V CRO Vrhnika so uspeli zmanjšati količino odloženih odpadkov na deponijo za 50%. Iz biorazgradljivih odpadkov (ostanki hrane, lep-enka, karton, vrtni ostanki, pokošena trava, les) na leto ustvarijo 2500 ton komposta. Ves papir stisnejo v kocke, prav tako pločevinke in plasto.

Tako ostane le 50% odpadkov, ki jih je potrebno odložiti na deponijo (gradbeni material, kosovni odpadki, neuporabna plastika, avtomobilske gume ...). S tem so prihranili 50% odlagalniškega prostora in denarja. To pa je danes zelo pomembno.

Močno upam, da bomo tudi v jeseniški občini sposobni divgniti okolje-varstveno zavest na tako raven, kot so jo v občini Vrhnika! TO BI BIL USPEH!

Boris

b r c a p o t e k a

Prihajajo vroči, soparni dnevi in z njimi nasveti, kako je treba spiti dovolj tekočine (najbolje vode), kako se je dobro ohladiti v kakšnem jezerčku, morju, da bi bilo zdravju čimbolj zadoščeno. Voda velja kot okrepičilo, zdravilo, čistilo in vsi vemo, da brez nje življenje ne bi bilo mogoče. Prepričanje ljudi v srednjem veku je bilo ravno obratno, kar nam pričajo razno razne kuge in boleznitistega časa. (Ker je veljalo, da umivanje ni zdravo, so gospoda uporabljala prav posebne grabljice za praskanje po hrbtu.) Kasneje so ugotovili, da je mnogo bolj pomembna, še vedno pa ji niso pripisali kakšne posebne vrednosti, saj je bilo vode vedno in povsod dovolj. Niti toliko pozornosti ji niso posvetili, da bi spoznali njene lastnosti. Že v šoli so nas učili, da voda nima ne vonja, ne okusa, ne barve.

Malo je danes še prozornih voda in vedno več je govora o "dobri" vodi. Voda je tako pridobila okus in zdaj okusna voda velja za dobro. Vendar kvaliteta vode ni v okusu temveč v vsebini, v njeni pristnosti in čistosti. In z dovoljeno količino nedovoljenih substanc v vodi, nam iz pip priteče "okusna, pitna" voda. In četudi bi pili vodo le iz bistrega, nedotaknjene

potočka, naše telo dobi vodo še s hrano, z dihanjem, skozi kožo, ipd. Voda stalno kroži, potuje z rekami, dežjem, ledeniki, morjem, oblaki, vetrom, se spreminja skozi vse svoje oblike in je povsod prisotna. Naše telo je sestavljeno iz 70 % vode in ta voda je prav tako del krožnega sistema, kot so tudi naše straniščne odplake, kot je Sava ali katera druga, še bolj umazana reka, kot je tudi voda v dežju, ki spira vso umazanijo pod seboj. Vse to je ena in ista voda, ki poteka tudi skozi nas. Pomislite zdaj, kaj vse odnese s seboj vaša voda, katera čistila in šamponi se vse pomešajo vanjo, kam gre vsa ta voda in ali se ne vrne ravno ista spet nazaj. Le da jo prečistijo, zgolj navidezno, torej v tolikšni meri, da jo smejo razglasiti za pitno in da zgleda taka, kot so nas učili v šoli. Sprašujem se, kako odstranijo čistila in vode - z vodo ali s čistilom???

Kaj je zdaj zdravju boljše, da naše telo dobi zadostno količino vode ali da vsebuje čimmanj strupov? No, pa naredite kaj za svoje zdravje!

dilema,

kratkoročni dobiček ali dolgoročni razvoj in izpolnjevanje ciljev

O samosvojitve Slovenije je bila v danem zgodovinskem trenutku najboljša možna odločitev. S to odločitvijo, ki je bila smelo in ambiciozno zastavljena, je Slovenija nase prevzela odgovornost, da bo zagotavljala pogoje za izpolnitev ciljev. Danes, po desetih letih, lahko ugotavljamo, da se kazalci razvojne uspešnosti Slovenije - tako v primerjavi z državami članicami EU kot s kandidatkami - dvigujejo. Pri tem lahko nedvomno ugotovimo tudi to, da je ta slika zelo posplošena in da ne odraža dejanskega stanja. Embalaža torej kaže eno plat zgozbe, vsebina pa drugo. Pri tem je treba dodati še to, da se precej (preveč) energije porablja za lep izgled embalaže, medtem ko dejanska vsebina te energije ni deležna.

Da je temu tako, kaže tudi aktualna prodaja družbe Acroni. Prodaja se dogaja po vnaprej pripravljenem scenariju, ki kot glavno točko izpostavlja kupnino (za krpanje požrešnih proračunskih potreb države). To pa je tudi vse. Kdo bo kupec, ni pomembno, pomembna je kupnina (embalaža)! Nekaj časa je celo kazalo na možnost, da bo Acronijev kupec slovenska korporacija Hidria, ki pa je ocenila, da je kupnina previsoka in je zato odstopila od nakupa, s tem pa so se zmanjšali tudi obeti, da bi domače tradicionalno znanje ostalo doma. Tako obstaja nevarnost, da bo znanje, ki so ga železarji na Jesenicah pridobili in uporabili za prodor na svetovna tržišča, z novimi lastniki odšlo s trebuhom za kruhom. S tem se oddaljuje tudi druga možnost, da bi v preteklosti v železarsko proizvodnjo vloženo znanje in energijo zadržali doma in jo koristno uporabili za uveljavljanje lastnih interesov. Ne le za nosilce proizvodnje, temveč za celotno socialno zaledje, ki takšno dejavnost podpira. S prodajo tujcem se manjša moč socialnega zaledja, s tem pa se večja obseg tveganj, ki lahko prizadanejo šibkejšje člene družbe. Slovenski državi je pomembneje zadositi trenutnim proračunskim zahtevam kot pa ambicioznim dolgoročnim načrtom.

Podobne vzorce delovanja, kot jih demonstrira država na nacionalni ravni, lahko zasledimo tudi na lokalni ravni in jih strnemo v ugotovitev o odsotnosti strateškega pogleda na posamezne tematike. Konkreten primer, ki se nanaša na to ugotovitev, je mladinska politika v občini Jesenice oziroma način oblikovanja te politike. Za oblikovanje te politike je namreč zadolžena Komisija za mlade, ki jo je imenoval Župan. V

sklicu prejšnjega Občinskega sveta je ta Komisija zaživela, odprla so se tudi vrata Mladinskega centra Jesenice. Nato se je postavilo vprašanje, kako naprej, saj o sami vsebini delovanja Komisija ni našla skupnega jezika (različni pogledi na vsebino delovanja MC so postopke zavrli).

Z izvolitvijo novega Občinskega sveta so se na novo imenovali tudi člani te komisije. Komisija, ki v prejšnjem sklicu ni našla skupnega jezika, bo kot kaže, v novem sklicu enostavneje našla rešitev. A ne gre za to, da so se problemi že začeli reševati in da jih je ostalo tako malo, pač pa za to, da med novoimenovanimi člani te Komisije ni tistih, ki so glede vsebine že izpostavljali nekatera dejstva, ki jih bo tudi v prihodnje potrebno upoštevati. Mladinska politika je obsežno vprašanje in zahteva razumevanje mladine v širših (strateških) okvirih.

Le na ta način lahko mladinska politika tudi na dolgi rok ohrani svežino. Zato je potrebno opredeliti vsa dejstva, ki določajo izhodišča politike in jih v demokratičnem dialogu preučiti in pretresti. Šele to omogoča oblikovanje temeljev mladinske politike. Tega temelja pa Komisija za mla-

ki to ni

de zaenkrat še ni postavila, zato je nemogoča določitev ciljev in izbira poti. Občina se torej svoje naloge ne loteva v strateških okvirih, ampak pristaja na politiko majhnih korakov brez prave vizije o poti, na katero se podaja.

Na začetku sem želel opozoriti na vpliv odsotnosti strateškega načrtovanja za določeno okolje. Primer Acroni govori o prodaji družbe tujcem in vplivom prodaje na lokalno okolje in kaže na odsotnost celostnega pogleda na vprašanje. Vzorec se pri oblikovanju mladinske politike v občini Jesenice ponavlja. V obeh primerih akterji skrbijo za zadovoljitev parcialnih interesov (kritje proračunskih potreb oz. izpolnitev papirnatih ciljev), v svoj pogled pa ne zmorejo vnesti celotnega okolja. Zato, da bi določeno vprašanje preučili celostno, je nujno, da se parcialni interesi soočijo in na tej osnovi oblikuje skupna rešitev, ki se jo uporabi kot

izhodišče strateškega načrta.

Tako v prvem kot tudi v drugem primeru opisani princip ni upoštevan. Zapostavlja se strateško načrtovanje in s tem strateški cilji. Jih akterji v opisanih primerih imajo?

Blaž

V prostorih moto kluba Viharniki, na Javorniku, sem se pogovarjal z Dragom Grčarjem, zdajšnjim predsednikom kluba.

moto klub viharniki

KDAJ STE USTANOVILI KLUB?
MKV je bil ustanovljen leta 96 v Mojstrani.

trikrat na Bled in greš rajši čez vikend na daljšo furo. Pir in sendvič v torbo, pa

Stanko Ržen je zbral nekaj entuziastov in stvar je stekla.

ZAKAJ JE SPLOH PRIŠLO DO TEGA?

V prvi vrsti zaradi druženja, zaradi skupnega šibanja z motorji po terenu, da se nismo vozili vsak zase. Je pa tudi res, da je Slovenijo zajel nekakšen motobum, tako da je vsako leto registriranih 1400 novih motorjev, obstaja pa okoli 180 moto klubov. Lani so klub ustanovili tudi v Ratečah.

IN KAKŠNE SO DEJAVNOSTI KLUBA?

V glavnem se radi vozimo. Vsako leto načrtujemo daljšo furo, udeležujemo se raznih moto zborov. Na sestankih se dogovorimo kam in kako. Nismo neka orto, trda skupina motoristov, odprti smo za vse motorje. Naš namen je, da skupaj uživamo v vožnji, da se družimo, da imas frenda, s katerim gresta skupaj na pirček in če se komu kaj naredi, da si pomagamo. In če imaš kakšno težavo pri motorju, da lahko vprašaš za nasvet. V petkih zvečer imamo sestanke, kjer se vse pomenimo.

POSEBNOSTI KLUBA, ČLANOV?

Jih niti ni. Mašine imamo bolj v letih, popravljamo jih sami in nanje čim bolj pazimo, saj za nove ni denarja. Ni bogatih "ta starih", da bi kupili novega, če ga slučajno razbiješ. In ne vlečeš črt po asfaltu, ker več, koliko to stane. Pri nas smo bolj šparovčki. **KAKŠNI SO VAŠI NAČRTI ZA PRIHODNOST?**

Radi bi izvedli čim več dobrih, kvalitetnih fur. Na eno takih smo se odpravili lani, ko smo šli čez Dolomite do Azurne obale in nazaj. Težave se pojavijo pri finančnih in usklajevanju terminov. Draga je registracija, nove gume, servis, ..., skratka drag hobi. Zato se med tednom popoldan ne pelješ

grešo. Hotelskih ambicij nimamo, tako tudi na vseh potovanjih spimo za robom ceste, v kampu, v šotorčku. Važno je, da uživamo.

ŽELITE BRALCEM BRČE OZIROMA JESENIČANOM KAJ SPOROČITI?

Večina ljudi nas vidi v ledrastih jaknah, tako so razbijači v filmu, ki pridejo, vse razbijejo in grejo. Počasi se bo ta miselnost spremenila tudi v Sloveniji in ne bo več te zaplankanosti. Če pogledamo po svetu, na primer v Nemčiji, imajo motoristi celo svojega poslanca.

Pri nas morajo mladi motoristi kot rizična skupina plačati dražjo registracijo, ne glede na to ali povzročiš nesrečo ali pa tudi 20 let ne. In za vsako kategorijo višje je treba polagati izpit, za kar gre spet veliko denarja.

Še obvestilo občanom: ni vsak z motorjem baraba, ki povzroča same traparije. Če kdo zaropota s svojim motorjem ali potegne kakšno črto, to paše zraven. Če bi tukajšnji ljudje videli, kako zunaj spremljajo motorizem, da hodijo na moto zборе gledat motoriste in njihove motorje, občudujejo njihov način življenja. Pri nas je to še babbav. Upamo, da se bo to počasi spremenilo, da bodo nas, motoriste, vzeli za svoje, da bomo enakovredni udeleženci v prometu.

Za voznike avtov pa tole: smo specifični, majhni, ne vidi se nas. Včasih prehitimo kakšno kolonco, ampak treba se je zavedati, da nimamo klime naprave in da je v ledru, če stojš ali se počasi premikaš, vroče in takrat se prokušajš prebiti naprej. Moraš ga pa imeti, da si zavarovan. Vsaka muha, vsak padec boli. Avto ima pleh, motorist ima leder.

Za zgoraj navedeno zadevščino sem izvedel iz enega samega razloga in ta je, da se mnogo sučem okoli Društva mladih, ki je Dan mladih organiziralo. Marketing je očitno spet baziral na: čim manj - tem bolje.

Na prizorišču sem bil že ob samem začetku. Videl sem hud boj košarkarskih trojk, dolgočasni turnir v balinčkanju, nekaj fenomenalnih skokov in trikov s skejti in rolerji na tisti kovinski zadevi, vragolije na kolesih, pričakovano zmago znanih Jeseničanov proti mladim (spet v košariki), predstavili so se skavti s svojimi večšinami

(malo zanimanja) in okusno juhuco (veliko zanimanja), bila je še stojnica jeseniških študentov in seveda Main Event: pet glasbenih skupin od večera dalje.

Kul? Ja in ne. Ne, ker toliko težav in takih napak v samem organiziranju še nisem videl. Niti ena stvar v celem dnevu ni stekla brez problemov, reševanje le teh pa je bilo večinoma prepuščeno naključnim prostovoljcem. Najbolj

dan mladih - 31. maj

smo bili, tako poslušalci kot tudi glasbene skupine, razočarani nad obupnim ozvočenjem, ki je sicer 1A skupine predstavilo v zelo medli luči. Kul pa je bilo zaradi tega, ker se sicer na Jesenicah čisto nič ne dogaja (na jok!) in je Dan Mladih eden izmed zelo zelo zelo redkih (sem omenil, da zelo redkih?) dogodkov, ki Jesenice loči od ... pa saj veste sami.

Pero

delavnica: "pusti svojo sled" škrlat škrlat se seli

Jesenice niso mesto, ki bi bilo posebej barvno pisano. In niti niso mesto, v katerem bi mimoidoči lahko opazili veliko lepih stvari. Kljub temu pa se tu najdejo kakšne podrobnosti, ki celotno podobo zelo spremenijo. To so na primer lepo urejene izložbe trgovin, prijetno opremljeni prostori v lokalih, prijazen človek, ki ti brez posebnega razloga nameni nasmeh. In ker je takih podrobnosti vedno premalo, moramo tiste, ki so tu, ceniti. Na tak način lepša in ustvarjalno spodbujajoča trgovina je na Jesenicah prav gotovo Škrat škrlat. In - kot mnogim malim obrtnikom - tudi Škratu ni lahko. A na srečo tokrat ne pišemo o propadu obrti. Ta trgovina se namreč "le" seli. Iz sedanje lokacije pod cerkvijo prehaja v lokal nasproti Osnovne šole Prežihov Voranc. V prostore, kjer je do sedaj poslovala TA Levanta.

Drugje na Jesenicah ni takšne ponudbe, kakršna je v Škratu. Če pa hočemo s čim ustvarjati (delati unikatne majice, hlače, slike, rute, obeske, pepelnike ipd.), je potrebno in dobro vedeti, kje te materiale dobimo. Hkrati z ustvarjanjem pa vsi - mlajši in starejši škrtatje - puščamo tudi svoje sledi. In tako se je oblikovala ideja. Kot Škrat dela lepe izložbe, prijazno pozdravlja stranke, dela lepše mesto in s tem pušča sledi, jih na svoj ustvarjalni način in v sodelovanju z omenjeno trgovino želimo odtisniti tudi mi.

V Klubu Nanabush bomo tako pripravili delavnico "Pusti svojo sled". Sponzor le-te je seveda Ksenja Šest s Škratovim materialom in idejami.

V nedeljo, 29.6.2003, bomo popoldanske ure preživljali zunaj. Zbrali se bomo pred klubom Nanabush, kjer bomo - kot že nekajkrat - imeli otroške ustvarjalne delavnice. Udeleženci bodo lahko dajali barvne odtise svojih rok in nog na papir, risali sebi všečne motive, s kredo barvali pločnik oz. parkirišče, ker pa je pomen delavnice pustiti sled na Jesenicah in se na tak način približati mestu, bomo izdelali še šablone stopinj, s katerimi se bomo odpravili tacati po ulicah. S tem želimo ljudem pokazati, da je to njihovo mesto, da oni v njem živijo in oni puščajo sledi (če sploh jih). Zdi pa se nam tudi prav, da otroci in mladi, ki živimo na Jesenicah, po svojih močeh le-tega zaznamujemo ter estetsko in drugače popestrimo. Zato bomo na pločnikih ob glavni cesti skozi Jesenice pustili svoje sledi. Za kar nekaj časa. Tako naj bi bili tudi mladi kreativneži zadovoljni. Občutek, da puščiš neko trajno sled v svojem mestu, je namreč prav poseben. In mogoče bodo kasneje pustili še kakšno na drugem (kulturnem, znanstvenem, umetnostnem, športnem ...) področju.

Vsak človek je vesel, kadar mu uspe narediti nekaj posebnega, drugačnega, unikatnega. Otroci to veselje izražajo bolj očitno, starejši malo manj, a vendar občutek zadovoljstva imajo. Tako zadovoljstvo pa v nas lahko nastaja le z lastno iniciativo, pravim materialom in idejami. Kar pomeni, da moramo za te občutke v sebi gojiti neke škrate. Ki vsepovsod puščajo sledi, pa jih vendar le redkokdo ulovi ...

Romana

Ceste oz. hitre in pretočne ceste so postale naša vsakdanja nuja, bolj ali manj. In zato smo pred časom Slovenci sprejeli načrt gradnje avtocest. In naj kar na začetku povem, da meni to niti najmanj ni všeč. Moram pa priznati, da sem pristranska, saj sem že od malih nog živela z železnico, pol familije dela tam in mi je prirasla k srcu.

Kljub temu so me v otroštvu motili tovorni vlaki, vozili so kar naprej in hrup mi je šel na živce. Danes gre mimo le še kakšna muzejska parna lokomotiva (za turiste, valda), ki spotoma še zakuri kak breg. Tovorni vlaki so redki. Proga Nova Gorica - Jesenice crkuje. Mislim, da je problem v tem, da ne gre mimo Ljubljane ...

Ampak mi gradimo avtoceste ... Nekaterim bodo zagotovo ohranile mime živce za volanom, pa tudi osušile denarnico. Ko se vozim po Sloveniji, se jih v glavnem izogibam, sicer pa jih v okolici Baške grape, kjer živim, sploh ni. V Ljubljano se vozim po ozki cesti, ki je priljubljeno sprehajališče štirinožnih gozdnih prebivalcev. V Tolmin, kamor vsake toliko časa moram (opravki a la urejanje dokumentov), pa po cesti, ki pravzaprav ni cesta, je bolj ali manj nekaj, kar naj bi bilo cesta; in tu ne velja pravilo vožnje po desni strani, ampak pravilo

"vozi tam, kjer ni lukenj". Za popravila dotrajane ceste ni sredstev. Denar se bo pa recimo našel za gradnjo cestnega predora na mestu, kjer zdaj "straši" (sicer zavarovan!) prehod čez železnico, ki je kao ful nevaren. Problem je v tem, da folk kar rine skozi utripajočo rdečo luč. Ko kdo obtiči med zapornicami, je pa cela štala. In tisti, ki prebije zapornice, je junak. Junak življenjsko nevarnega prehoda. Ja, whatever. Razjezilo me je, ko so pred časom voznika kombija (vozil je otroke!) imenovali za - itak - junaka, ko je zmlal zapornice in rešil uboge otroke gotove smrti. V Primorske novice sem napisala pismo bralcev (z razlago pomena rdeče luči) in so mi ga celo objavili, neverjetno. Tega tipa so namreč večkrat omenjali v kakšni oddaji ali časopisu kot primer srečnega razpleta na groznem prehodu. Človeka, ki je ogrozil življenja otrok in bi bil za nesrečo odgovoren. Ja, kakorkoli že, vedno bolj ugotavljam, da ima moj oče prav, saj je vedno govoril, da so zapornice potuha za voznike. Folk rine čez, dokler nima pred seboj fizične prepreke (tj. zapornice). Očitno nimajo razvitega abstraktnega mišljenja, da bi lahko doumeli, da rdeča luč pravzaprav pomeni zid. Ne, fizično jim moraš tam nekaj postaviti, da razumejo. Torej, za take težave se najde denar, bomo zgradili predor.

(avto) ceste, železniški prehod in ostale prometne zadeve

Stičišča železnice in ceste so nezaželena. Pri vožnji se ni prijetno ustavljati. Je treba priti na cilj čim hitreje. Evo, da se vrnem na ljube avtoceste: je potrebno npr. priti čim prej na morje, kar bo v tem času še posebno aktualna zadeva. V mislih imam seveda primorsko super cesto. Sem jo v maju doobra spoznala. Kot ubogi študent si služim denar s štetjem prometa in tako sem sedem dni skoraj živela na primorskih cestninskih postajah. In sem ugotovila tisto, kar sem pravzaprav že vedela: DARS (naša družba za avtoceste) ima ogromno denarja. Seveda tega ne smeš kaj preveč razglašati Darsovim delavcem, ker imaš lahko kot prebivalec cestninske postaje manjše težave. Če ne govoriš o

tem, so sicer vsi bolj ali manj prijazni, se pa najde tudi kak kreten, ki je mnenja, da je 17 ur dela na dan, na soncu (citat: "pa še barvico dobiš ..."), ful dober šilt. OK, ampak o prigodah in nezgodah s štetjem prometa po Sloveniji kdaj drugič.

Dars in denar, to gre skupaj. Z vidika uporabnikov pa so cestnine drage za popizdit (za ilustracijo: iz LJ do Kozine več kot 800 SIT). In ne razumem tega, da mora voznik plačati polno cestnino, če na avtocesti potekajo gradbena dela in promet poteka po enem voznem pasu. Pa še zastoje lahko pričakujemo. In ti bodo v poletnem času bolj pravilo kot izjema. In tako pridemo do poante mojega odklonilnega mnenja o izredno dragem projektu gradnje avtocest. Mi avtocest pravzaprav ne potrebujemo. Poleti bodo zastoji v vsakem primeru. Če bi gradili avtoceste za potrebe poletnih turističnih migracij, potem bi morali zgraditi najmanj 10-pasovne avtoceste. In kdo se zdaj največ vozi po

lepih novih Darsovih umetninah? So avtomobili in so - evo, tu je fora - tovornjaki. Večinoma tranzit, tuji tovornjaki. In tako že vsa pernata bitja čivkajo, kaj je narobe v deželi naši - železnica hira, cestni promet pa se povečuje. Vsa čast našemu cestnemu lobiju!

Ne vem točno, kako je s temi zadevami na Gorenjskem, vem pa, da se vsaj pri nas na Primorskem veliko voznikov odloča za uporabo drugih cest, saj so avtoceste predrage. V naših krajih obstaja še en zanimiv primer Darsovega pohlepa: na relaciji Ajdovščina - Nova Gorica so zgradili hitro cesto (tisti modri prometni znak je tam, saj veste, 100 km na uro in nič več), ki se na koncu kar naenkrat spremeni v avtocesto (zeleni znak in 130 km na uro). Ampak, glej ga zlomka, cesta je pa še vedno enaka. Ne duha ne sluha o odstavnem pasu. Seveda se na koncu v vsej svoji lepi zeleni barvi bohoti Darsova cestninska postaja. In tako so domačini in ostali, ki poznajo situacijo, vedno izbrali zadnji izvoz pred čudežno transformacijo v avtocesto. Ja, samo tudi tam bo kmalu zasijala cestnina. In tako se bomo pač spet vozili po stari cesti ... Pa verjetno ne samo avtomobili, se bo našel tudi kakšen (tuj) tovornjak. Pa vedno več jih bo.

Ampak kdo sem jaz, da bi pizdila čez Dars in našo pametno prometno (=cestno) politiko? Skozi Baško grapo, mojo drago Grapo, pač ne vozijo težki tovornjaki in tudi ni prometnih zastojev. Pri nas imamo le veliko rastlinja (ki počasi rine na cesto) in divjadi (ki zelo, poudarjam, zelo rada skače pred vozila), pa lukenj, pa tistih for, kjer je del ceste ograjen, ker se pač vse podira in promet poteka izmenično enosmerno (tudi več let nič ne popravijo - brez zajebancije). Aja, pa še kakšen plaz tu in tam ... Poleg zjebane ceste (ki je poleg vsega tudi najkrajša povezava Tolminske z Ljubljano) pa imamo železniško progo, ki se tudi podira.

V mojih krajih nikoli ne bo avtocest. Mi bomo počasi postali nekakšen rezervat s konjskimi vpregami, ki bodo bolj kot avtomobili prilagojene naši cesti in razmeram na njej, in železniškimi tiri, po katerih bo vsake toliko zapeljala parna lokomotiva polna turistov in gasilcem omogočila delovno preživljanje časa. Pa ne mislite, da bo kje drugje kaj boljše. Če daš za avtoceste, po katerih bodo hrumeli tuji tovornjaki, ves denar, ga za ostalo zmanjka. Preprosta računica. Železnice, ki je po mojem mnenju veliko bolj primerna za prevoz tovora, in ostalih cest očitno ne potrebujemo. In ker raznih rdečih lučk in ostalih prometnih predpisov, ki strašijo po "navadnih" cestah, očitno večina ne razume, imamo najraje avtoceste. Gas do prve cestninske postaje, itak imamo tak standard, da si to lahko privoščimo. Mi - uporabniki in država, ki je do Darsa izjemno radodarna.

Prijetno vožnjo po uničenih cestah oz. mime živce pri plačilu dragih cestnin na avtocestah vam želi vaša dopisnica s Primorske!

jerneja

zakaj narcisne jesenice?

Pr predstavljajte si, da se peljete iz Ljubljane (kjer je za nekatere, predvsem športne navdušence, edina dobra stvar smerna tabla za Jesenice) proti Gorenjski. Mimo delavcev na novih avtocestnih odsekih, navzdol in navzgor po Podvinskem klancu, po ravnini Radovljice in Lesc spet na avtocesto do odcepa Lipce. Tam je prvi izstop za Jesenice. Vendar nam tega, da se tam pričnejo Jesenice (čeprav se v resnici še ne), ne sporočijo table z barvnimi in estetsko ličnimi emblemi. Ne, da smo pri Jesenicah, vemo še najbolj zaradi dimnikov, v zadnjem času pa tudi zaradi v oči bodečih blede rumenih planjav, ki so se kot rane v procesu celjenja odprle na mestih nekdanjih železarskih poslopij ...

Da ne bom začela polemizirati o pravnosti naših "domačih" razpoznavnih znakov, se bom raje usmerila k prijetnejšim temam, ki še posebej v pomladnih in zgodnjih poletnih mesecih dehtijo z Jeseniških pobočij. To so taktat cvetoče rastline, pri čemer seveda izpostavljam ključavnice, narcise.

Zakaj torej projekt MCJ "Narcisne Jesenice"? Zato, da bi Jesenice v Sloveniji in svetu poznali kot mesto narcis? Morda. Zato, da bi vsak Jeseničan vedel, da nad Jesenicami, v Planini pod Golico, rastejo edinstvene in zaščitene trajnice: ključavnice, ki imajo svojo posebno zgodovino? Prav gotovo. Ali zato, da bi vsak izmed nas spoznal lepše strani našega domačega kraja in s tem vsaj deloma dobil boljše samopodobo? Brez dvoma.

V okviru omenjenega projekta bodo oktobra osnovnošolci sadili narcise po Jesenicah. Sadili jih bodo zase, da bodo spoznali vrtnarjenje in da bodo do posajenih rož imeli nek drugačen odnos, sadili pa jih bodo tudi za vse druge, saj bodo z njimi polepšali naše skupne zelenice.

Pozitivna samopodoba je pogoj za razvoj samozavestnih in kreativnih mladostnikov. Če ima človek dobro mnenje o sebi, če zna ceniti svoje kvaliteto delo in trud, bo za ta dobra dela in trud poplačan tudi s potrjenim mnenjem o njem samem. Če pa o sebi misli (in ve) le slabo, če se mu njega delo ne zdi vredno niti omembe, bo zagotovo še naprej delal še več slabih del, za katera bo tudi kaznovan. S tem sistemom razmišljanja delujemo vsi, tudi otroci. Pouka prosta ura ali dan, praktično teren-

sko učenje novega, izkušnja zasaditve lepe cvetlice in kot rezultat polepšan kraj bivanja je dobra kombinacija. Vsak udeleženec bo od tega nekaj odnesel. Upamo tudi, da bo

zato o Jesenicah in o sebi imel boljše mnenje.

In tako se bo nekoč morda nekdo peljal po avtocesti iz Lesc do odcepa Lipce, tam zagledal emblem z veselimi otroci, ki v igri spoznavajo in se zavedajo vrednot narave ter biotske pestrosti in se bo po odcepu tudi zapeljal. Morda se mu bo zdelo vredno videti, kdo živi na teh Jesenicah, ki so bile nekdanj zibelka železarstva, danes pa dimnik prekrivajo slike veselih barv, na ulicah čebļajo glasovi sproščeni otrok, mesto v celoti pa krasni velik park, s sprehajalnimi potmi, klopčami, ribnikom, okrasnimi in sadnimi drevesi ter z rožami. Posebno mesto med njimi pa imajo narcise. Zaradi njih se je namreč vse začelo.

Morda zato "narcisne Jesenice"?

Romana

PS: projekt teče pod okriljem MCJ in Občine Jesenice in se bo dogajal v dveh delih:

1. delavnice kreativnega ustvarjanja z narcisnimi motivi na različnih materialih (za mlade od 6 do 18 let 11.-14.8. 2003; za mlade od 18 do 26 let pa 18.-22.8. 2003). Vabljeni vsi!!!
2. zasaditev po Jesenicah (za otroke OŠ Tone Čufar, Prežihov Voranc, Polde Stražišar in Koroska Bela, v drugi polovici oktobra 2003). Vabljeni k sodelovanju!

Za vse informacije, prijave na delavnice in drugo pokličite na 04/5833115, pošljite e-pošto na mcj@jes.sik.si ali pridite v prostore MCJ na Čufarjevem trgu 4 od ponedeljka do petka od 10h do 15h.

POMLAD

Čutim moč,
ki sonce mi jo daje,
vidim noč,
ki je še ni.
Slutim temo,
v njo se ovijem.

Greje me,
črna.

Črnino trga iskra v očeh,
požira jo nasmeh.
Korak, kot veter lahek, jo tepta,
Srce, odprto in ranljivo,
nezemeljske moči mi da.

Vodi me.

Misli v svetu iluzij,
kjer teme ni,
kjer črna ne obstaja,
le svetloba se poraja,
led topi,
zidove ruši,
sonce sije v moji duši.

Špela

zakaj imam rada osebne probleme

Pride čas, ko omagajo celo najboljše, najzmoglivejši, da, celo mobilni telefoni (ne glede na to kako moderni in popolni so). Takrat je čas za paniko. Moj navadno omaga v času, ko nekam hitim, imam okvirno zmenjenih ogromno srečanj, nujno potrebujem zapiske za izpit, ki bo čez tri dni, moj polnilec za baterije pa je doma (ali -alarm!!! - ne vem kje je). Takrat se šele zavem, kako mi je ta droben predmet nehote spremenil življenje.

Odkar okrog nas zvoni, zvončklja, poje in tuli se ničesar več ne dogovarjamo "za zihr"! Za sestanke se dogovarjamo v stilu "V petek proti večeru, sicer se pa še slišimo!", pozdravi so iz "Kako si?" prišli na "Kje si?", ročna ura je avt, ker lahko pogledaš na mobilca, kmalu pa tudi "beležnic", fotoaparatorov, budilk (in še marsičesa, zaradi moje nemoderčnosti nenaštetega) ne bomo poznali in niti ne potrebovali.

Če je bil mobilnik v svojih začetkih razvada in predmet (za pasom:) postavljanja, je zdaj del našega vsakdana, ki nam, poleg osnovne potrebe po (mobilnem) komuniciranju, povzroča mnogo sivih las. Poleg tega, da ima baterija omejen rok trajanja (lahko se izprazni ali pa celo pokvari), da ga ni priporočljivo uporabljati za žogo, podstavke,

krona

*Virus tu, bacilček tam,
teroriste na seznam!
A hujšega bacila ni
kot strah je,
ki pronica do kosti,
vid zastre
in um zmrač!*

*Mračen um
pa: bum bum bum!*

maruša

igračko pri (peneči) kopeli ali sredstvo konstruktivnega izražanja jeze (=besno metanje ob tla), omogoča tudi nadzor. Pa smo tam; kdo bi nas pa hotel nadzirati?!? Tukaj bom pustila vaši domišljiji prosto pot, da namignem, nobena redkost niso fanatično obsedeni partnerji, zaskrbljeni starši, poleg tega pa mobilnik oddaja signal in ga torej s primerno opremo lahko izsledimo.

Meni osebno največ sivih las povzročajo SMS-ji z besedilom, katerega se ga tudi sama pogosto poslužujem: "Zamujam, pridem čez 10 min. Sorry!". Odkar imam mobilnik, se zavedam, da mi daje možnost akademskih 15. Preden sem imela v posesti to "nujno (ljubljeno) zlo", se mi je zamujanje upiralo, ker osebi, ki me je čakala, svoje zamude nisem mogla sporočiti. Sedaj se nam (ali

pa mogoče preveč posplošujem?) zamujanje ne zdi nič spornega, če le "čakajočega" o zamudi obvestimo. Pogosto, če že ne redno, dobimo odgovor: "Ni problema, tut jest zamujam:". Sama najprej vedno pokličem, nato pošljem SMS in če me čakajoči ves jezen sprejme, mu "slabe volje, zaskrbljena in skesana" postavim vprašanje: "A nisi dobil/a SMS-a?!?". Potem seveda obtožim vesolje, ki mi je (skoraj apokaliptično) preprečevalo pravočasen prihod.

Zgodi se tudi, da kakšna oseba noče in noče dvigniti (ali celo - kako nes-

ramno, bogokletno - vklopiti) svojega mobilca. Meni osebno to prižge rdečo luč, v najboljšem primeru pa samo nejevojo. Zakaj se vendar ne oglasi?!? Saj je ja nujno! Kaj pa zdaj!!! A ne vidi, da že v šesto kličem?!? A me zafrkava?!? Sigurno uživa, ko me takole draži! Še enkrat poskusim, še en SMS pošljem, potem pa neham! (In po naslednjem klicu in SMS-ju, ki nikakor nista zadnja.) Zakaj imaš potem mobilnik, če se ne oglašiš!!! Niti na misel mi ne pride, da oseba mobilnika nima nujno vedno pri sebi, da ga mogoče ne sliši, ali da enostavno nima časa (ali energije), da bi na klic odgovorila. Ker je vsakdo na dosegu neprestano, se mi odmik od tega zdi čuden, v časih skrajne sile celo neprimeren, dokler se ne zberem in ugotovim, da pretiram.

Tudi sama si privoščim dan brez mobilnika - ki se navadno konča po nekaj urah. Takrat ljudi "zabava" moj telefonski predal, ki je ena mojih najljubših mobi-igračk. Ljudi to sicer živcira (kličejo in kličejo, večasih celo živčno, in ko se nekaj časa ne oglasim in so že na tem, da prekinejo, končno zaslišijo moj glas - no, posnetek letega), meni pa priključje marsikateri nasmeh na obraz, ko poslušam zmedene reakcije. Smeh zagaraniran, izvirnost zaželjena!

Zanima me, kdaj bodo varuhi česarkoliže razglasili kak dan za Dan brez mobilnih telefonov. In zanima me statistika takih dni. Je življenje brez mobilnika sploh še lahko normalno? Ja, kdo pa pravi, da je življenje z njim normalno? Kdaj ste se nazadnje fiksno dogovorili za kak sestanek in se z osebo (brez nadaljnje uporabe majhne čarobne škatlice) tudi na dogovorjenem mestu ob dogovorjenem času (brez akademskih 15) tudi dobili (vprašanje velja zgolj rednim uporabnikom mobilnih naprav)? Na easy si ga je treba vzeti, ane!

Neja

ATELJE T

PRIPRAVA ZA TISK

- Digitalizacija vseh vrst slikovnih predlog

Skeniranje:
Dia posnetki, papirni originali do velikosti 50 cm x 70 cm
(bobenski skener: Crosfield)

Digitalna fotografija:

Skulpture, okvirjena umetniška dela, komercialni izdelki...
(digitalni zadek: Leaf - Hasselblad)

- Barvna obdelava in retuša poškodovanih predlog

- Sestava tiskovin

Monografije, faksimile, promocijski materiali...
Knjige, učbeniki, katalogi, revije, plakati, koledarji, letaki...
(vhodni formati: vsi obstoječi grafični formati in mediji)

- Osvetljevanje na film

Maximalni format osvetljevanja je 55 cm x 75 cm
Velika izbira različnih oblik in gostot rastrov, priprava za CTP
(Heidelberg Hercules, Delta Tower, Delta Technology)

Impozicija - sestava tiskovne forme

(sestava je možna iz formatov PS, PDF, PRN.)

- Kontrola kvalitete

Best color (format A2)
Cromalin (format A3)

- Grafični inženiring

Oblikovanje, organizacija tiska in dodelave

Delavska c. 24
4208 Šenčur
Slovenija
tel.: +386 4 2515 271
+386 4 2515 272
fax: +386 4 2515 270

www.ateletje.com
www.pustovrh.com
E-mail: atelje@ateletje-t.si
E-mail: igor@pustovrh.com

	OSEM-TISO-ČAK V NEPALU	ŠPORTNI REKVIZIT	PLOD HRASTA SAMICA POLJSKE ŽIVALI	OZNAKA ZA EKO-LOŠKO	SL. NOVINAR TADEJ	PRIZORI ŠČE ZA NASTOP	NEVE-STINA BALA	NAVADA	LITER. ČASOPIS (AIR ...)	PRIPADNIK LUD. IZ GOSPOD. PRSTANOV	OČE
JUŽNI SADEŽ								LESENO PIHALO			
IGRA Z ŽOGO								IGRA-LEC SOTLAR			
KRILO RIMSKE KONJE-NICE				OČETOV STARI OČE SL. NOGO-METAŠ SANDI				PISA-TELJICA VAŠTE SREDIŠČE VRTENJA			
MEDVE-DEK IZ ZGODBE ZA OTROKE		VEZNIK KRALJE-STVO MRTVIH V S. ZAVEZI			CAN-KARJE-VA PES. ZBIRKA		ČEBELJI PAN VOZNIK KOLESA				<i>Raca</i>
MAJHEN UHAN							JUNIOR			DEKOR	NATRIJ
UPORA-BLJANJE					GRŠKA ČRKA		JAVNI RED IN MIR	DEL. ELEKTRONA SESTAVNI DEL. CELOTE			
ZNAČAJ					OLJNA SVETIL-KA						
NEVAR-NA BOLE-ZEN					SL. PREVAJA-LEC JOŽE BARVA KART						KONEC POL-OTOKA
KOBALT				VRSTA POŠILJKE OS. ZAIMEK					100 M ² ELVIS PRESLEY		
GR. - RIM. ZGODO-VINA							IZPIT				
				MITO-LOŠKI LETA-LEC				ALENKA PINTE-RIČ			

križanka

Pravilno rešeno križanko pošljite na naslov: Društvo mladih Jesenice, Titova 55, Jesenice.

Izmed prispelih rešitev bomo izžrebali tri praktične nagrade.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki časopisa Brca.

Nagrajenci križanke iz 14. številke Brce so:

- Irena Urbanc
Ulica bratov Učakar 70
1000 Ljubljana

- Marko Murgeli
c. Revolucije 8
4270 Jesenice

- Barbara Kelih
Titova 22
4270 Jesenice

Po pošti bodo prejeli praktično nagrado. Čestitamo!!

??želiš časopis brca prejemati po pošti??

Časopis bodo v naslednjem letu lahko prejemali le naročniki časopisa. Zato vas že danes vabimo, da postanete naročnik/ca časopisa tako, da na naslov Društvo mladih Jesenice, Titova 55, 4270 Jesenice pošljete izpolnjeno spodnjo prijavnico.

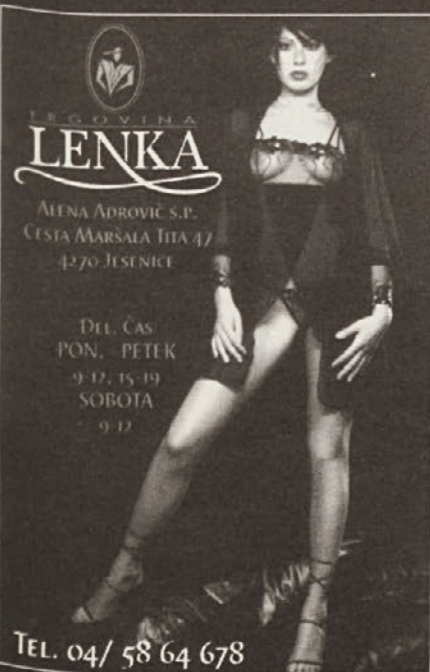
*S PRILožENO POLOŽNICO LAHKO
PLAČAŠ POTNE STROŠKE KRYEE
VSAJ 500 SIT,
ČE PA DŔS VEČ BRE TO ZA BRCA,
ZARŔ SVAKA ČAST!!*

Društvo mladih Jesenice
C. m. Tita 55, Jesenice

Brca prijavnica

Podpisani _____ želim na naslov _____ prejemati časopis Brca. S podpisom se obvezujem, da bom v letu 2003 za prejete izvode, poslano po pošti, plačal stroške poštne in tako razbremenil Društvo mladih Jesenice.

V/na: _____ datum: _____ podpis: _____

OPTIKA MESEC

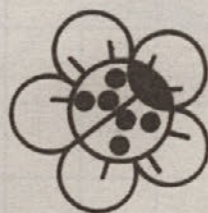
OČESNA AMBULANTA

Titova 31, JESENICE
Tel. & fax: ++386 (0)4 583 26 63

foto Claudia

Jesenice, Titova 58, tel.: 04/ 5 831 387

- *fotografije v 1 uri
- *fotografije za dokumente - 3 min
- *portretna dela
- *fotografiranje na terenu
- *presnemavanje video kaset
- *prodaja filmov in fotoaparatov
- *drobna darila

tisk-am **TISKARNA**
MARGARETA ABRAM S.P.

GRAFIČNO OBLIKOVANJE - IZREZOVANJE NAPISOV
TISKARSTVO - OFFSET - SITOTISK

c. Železarjev 14, 4270 Jesenice; Telefon/fax: 04/ 586-40-87, GSM: 041/ 414-297
Fotokopiranje: c. M. Tita 78, Jesenice; ☎ 04/ 583-10-40 int. 269

KOBENTAR in PARTNER dno.
r.a.č.u.n.o.v.o.d.s.k.e s.t.o.r.i.t.v.e

C. m. Tita 1, 4270 JESENICE
Telefon in fax: 04 584 19 80
e-mail: kobentar@g-kabel.si
direktor:
DAMJANA KOBENTAR
mobitel: 041 602 848

Mladinski servis
Radovljica

- NAJHITREJŠE IZPLAČEVANJE ZASLUŽKOV NA DAN PREJEMA PLAČILA OD DELODAJALCA.
- IZPLAČILO AKONTACIJE PRI DELODAJALCIH, KI REDNO IZPOLNJUJEJO SVOJE OBVEZNOSTI DO MLADINSKEGA SERVISI.
- MOŽNOST NAROČANJA NAPOTNIC PO TELEFONU IN PREKO E-MAILA.
- POŠILJANJE NAPOTNIC DOMOV ALI K DELODAJALCU, POŠILJANJE NAPOTNIC OB VSAKEM PRIČETKU MESECA SKOZI VSE LETO.
- INFORMACIJE O NAKAZILIH NA AVTOMATSKEM TELEFONSKEM ODZIVNIKU 5303 550 IN SMS SPOROČILIH.
- NAKAZOVANJE SREDSTEV KLUBU ŠTUDENTOV
- 10 LET POSLOVANJA IN IZKUŠENJ - SMO PRIJAZNI, HITRI IN ZANESLJIVI.

Gorenjska cesta 25,
Radovljica; tel: 53 03 555

Izpostava JESENICE,
Cesta maršala Tita 7
(nad pizzerijo Domino);
tel: 583 50 20

www.ml-servis-radovljica.si
info@ml-servis-radovljica.si

Pobarvaj si življenje!

Elektronska ter tiskana pobarvanka Mandala in knjiga Mandala so trije dobrodošli pomočniki pri dvigu zavesti in osebno zrelostnem procesu.

 medium
tisk & design

knjiga: 2.930,00 SIT
pobarvanka: 1.410,00 SIT
elektronska pobarvanka: 3.480,00 SIT

naročila

Medium, d.o.o., Zabreznica 53 c, 4274 Žirovnica, tel.: 04 580 50 20
fax: 04 580 10 65 • medium@medium.si, <http://mandala.medium.si>